

תוכן עניינים

תעשייה

3 ..... התאמות בתקציב מינהל אזורי פיתוח

חינוך השכלה גבוהה

4 ..... דחיית פיצול כיתות א' ב'

5 ..... התייעלות במשרד החינוך

6 ..... ביטול תקצוב חוגים במוסדות להשכלה גבוהה

בריאות

7 ..... ייעול הקצאת המשאבים במערכת הבריאות

ביטוח לאומי

9 ..... קצבאות ילדים

10 ..... הקפאת תגמולים, קצבאות ותשלומים שונים

12 ..... דמי לידה

13 ..... השוואת מענקי לידה

14 ..... קרנות הביטוח הלאומי

15 ..... התאמות במענק פטירה

16 ..... השוואת זכויות אלמן ואלמנה בחוק הביטוח הלאומי

17 ..... מיקוד הזכאות לדמי אבטלה

20 ..... שינוי תקופת הזכאות לקצבת הילדים לבני 18

21 ..... תקרת שכר בביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד

22 ..... מימון הגרעון בענף אבטלה

23 ..... עבודה מועדפת

24 ..... פריסת תוכניות לטיפול בנוער בסיכון

קליטה

25 ..... ביטול מענק פטור ממסים לעולים והחלת הפטור ממסי קניה ומכסים על כלל העולים חדשים

27 ..... ייעול שירותי הקליטה לעולים

28 ..... ביטול מענק משלים לסל הקליטה

שיכון

29 ..... מתן הלוואות לזכאי משרד הבינוי והשיכון ממקורות בנקאיים

30 ..... התאמות בסיוע בדירור

פנים

32 ..... הפחתות בתקציב משרד הפנים (סעיף 18)

תחבורה

33 ..... הכללת רכבת ישראל בהסדר הבלו

ביטחון

34 ..... תיעודף לוחמים בפרישה

36 ..... התאמות בתקציב משרד הביטחון

38 ..... שינויים בתנאי שרות ורכיבי שכר למערך הלא לוחם

42 ..... עדכון תנאי פרישה למשרתים במערך הלא לוחם - בשירות קבע

44 ..... התאמת תקציב לביצוע בחוק קליטת חיילים משוחררים

משרדים מינהליים

45 ..... משרד ראש הממשלה

46 ..... הגבלת השכר בסנגוריה הציבורית ובסיוע המשפטי

מקרו

47 ..... צמצום הוצאות במגזר הציבורי

48 ..... מסים

50 ..... מס הכנסה שלילי

51 ..... עמידה במסגרת התקציב שנקבעה לשנים 2009 ו-2010

53 ..... הצעת תקציב המדינה לשנים 2009 ו-2010

54 ..... חקיקה ליישום החלטות

55 ..... תכנית תקציב רב-שנתית 2009-2011

57	הצעת חוק התקציב לשנות הכספים 2009 ו-2010
59	נספח

תעשייה

התאמות בתקציב מינהל אזורי פיתוח

מחליטים

להפחית 10 מיליוני שקלים מבסיס תקציב מינהל פיתוח אזורי תעשייה בשנת הכספים 2010 (סעיף 76).

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב
בעקבות החלטת ממשלה מס' 3967 מיום 24.8.08, בה הוחלט על מיקוד והרחבת התמיכה באזורי תעשייה בפריפריה לאזורי תעשייה מרחביים, מומלץ להפחית 10 מיליוני ש"ח מתקציב אזורי התעשייה שאינם מרחביים.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
ההיבט המשפטי
החלטות קודמות של הממשלה בנושא

חינוך השכלה גבוהה

דחיית פיצול כיתות א' ב'

מחליטים

1. לתקן את חוק לימוד חובה (תיקון מס' 28), התשס"ז-2007 (להלן – החוק), שעניינו הגבלת מספר התלמידים בלימודי מיומנויות היסוד בבתי הספר, כך שמספר השעות השבועיות המינימאלי במיומנויות היסוד, בכל שנת לימודים, בהן ילמדו תלמידי כיתות א' ו-ב' במסגרת לימודים שבה מספר התלמידים למורה אינו עולה על עשרים יהיה כמפורט להלן:
  - א. בשנת הלימודים התש"ע – כיתות א' – חמש שעות;
  - ב. בשנות הלימודים התשע"א והתשע"ב – כיתות א' – 5 שעות; כיתות ב' – 5 שעות;
  - ג. בשנות הלימודים התשע"ג והתשע"ד – כיתות א' – 10 שעות; כיתות ב' – 5 שעות;
  - ד. בשנת הלימודים התשע"ה ואילך – כיתות א' – 10 שעות; כיתות ב' – 10 שעות;
2. בהתאם לסעיף 1, להפחית בשנת הכספים 2010 סכום של 96 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד החינוך.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 28), התשס"ז-2007 (להלן – החוק), שהתקבל בכנסת ביום 5 ביוני 2007, קובע כי בלימודים בכיתת יסוד (כיתות א' ו-ב'), במוסד חינוך רשמי, ילמדו לפחות עשר מסך כל שעות הלימוד השבועיות של מיומנויות היסוד, קריאה, כתיבה וחשבון, במסגרת לימודים שבה מספר התלמידים למורה אינו עולה על עשרים. עוד נקבע בחוק, כי יישומו יהיה הדרגתי, באופן המפורט להלן.

בעקבות יישום רפורמת "אופק חדש" בחינוך היסודי נוספו שעות לימודים רבות למערכת החינוך, שמטרתן, בעיקר, לאפשר "שעות פרטניות", קרי שעות לימוד שבהן נערכים הלימודים בכיתות קטנות, בהן מספר התלמידים למורה לא עולה על חמישה. בנוסף, ביום 24 באוגוסט 2008 התקבלה החלטת הממשלה מס' 4016, לעניין צמצום מספר התלמידים בכיתה, שקבעה יישום הדרגתי, החל מראשית שנת הלימודים תשס"ט, של תכנית להקטנת מספר התלמידים בכיתה.

לנוכח יישום רפורמת "אופק חדש" והתכנית להקטנת מספר התלמידים בכיתה, שצמצמו את הצורך בהוספת שעות לימוד לצורך הקטנת מספר התלמידים במסגרות הלימודים, וברקע המשבר הכלכלי ואילוסי התקציב, מוצע לדחות את מועד יישום החוק כך שמספר השעות השבועיות המינימאלי, בכל שנת לימודים, בהן ילמדו תלמידי כיתות א' ו-ב' במסגרת לימודים שבה מספר התלמידים למורה אינו עולה על עשרים יהיה כמפורט בטבלה שלהלן. יצוין, כי הוספת שעות לימוד כאמור לכיתות ב', קודם להשלמת ההוספה של מלוא שעות הלימוד לכיתות א', היא בהתאם להמלצת משרד החינוך לעניין זה.

מספר השעות השבועיות המינימאלי במיומנויות היסוד, בכל שנת לימודים, בהן ילמדו כיתות א' ו-ב' במסגרת לימודים שבה מספר התלמידים למורה אינו עולה על עשרים					
תש"ע	תשע"א	תשע"ב	תשע"ג	תשע"ד	תשע"ה ואילך
5 במקום 10	5 במקום 10	5 במקום 10	10	10	10
0	5	5 במקום 10	5 במקום 10	5 במקום 10	10

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין

ההיבט המשפטי

תיקון חוק לימוד חובה, התש"ט-1949.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא - אין

התייעלות במשרד החינוך

1. להתאים את הגידול במספר בתי הספר שייכנסו לרפורמת "אופק חדש", בכל אחת משנות הלימוד תש"ע ותשע"א, לתקציב שהוקצה לרפורמה בהצעת התקציב לשנת הכספים 2009.
2. בהמשך להחלטת ממשלה 3984 מיום 24 באוגוסט 2008 שעניינה איחוד מחוזות מרכז ותל אביב במשרד החינוך עד ליום 1 בספטמבר 2009 ואיחוד מחוזות צפון וחיפה עד ליום 1 בספטמבר 2010 (להלן – ההחלטה) לקבוע כי:
  - א. להסמיך את שרי האוצר והחינוך לדחות את המועד לאיחוד מחוזות מרכז ותל אביב בתקופה של עד שלושה חודשים במידה שדרוש זמן נוסף לביצוע האיחוד כאמור.
  - ב. בהמשך לסעיף 2 להחלטה, לקבוע, כי משרד החינוך יביא, עד ליום 1 באוגוסט 2009, תכנית מפורטת לגבי איחוד המחוזות כאמור בהחלטה ובסעיף 1(א) לעיל ובכלל זה האזורים שיהיו תחת אחריות כל אחד מחמשת המחוזות שיווצרו לתיאום עם משרד האוצר ועם נציבות שירות המדינה.
3. עד ליום 1 בספטמבר 2009 יבוטל מינהל החינוך התיישבותי במשרד החינוך, והאחריות על בתי הספר תעבור למחוזות משרד החינוך.
4. להפחית בשנת הכספים 2010, 30 תקני כח אדם וסכום של 5 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד החינוך.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

1. בשל המשבר הכלכלי, צבר ההתחייבויות הגבוהה של הממשלה, והקושי של משרד החינוך לעמוד בסיכום מיום 28 במאי 2007 שבין משרד האוצר למשרד החינוך ושעניינו המקורות למימון הרפורמה, מוצע להתאים את הגידול במספר בתי הספר שייכנסו לרפורמת "אופק חדש", בכל אחת משנות הלימוד תש"ע ותשע"א, לתקציב שהוקצה לרפורמה בהצעת התקציב לשנת הכספים 2009.

החלטה זו אינה גורעת מההתחייבות להשלים את יישום הרפורמה, באופן הדרגתי, עד ליום 1 בספטמבר 2013.
2. בנוסף למטה משרד החינוך, פועלים במשרד החינוך שבעה מחוזות שונים, לפי חלוקה גיאוגרפית, האחראיים על הפעלתה השוטפת של מערכת החינוך. היקף התלמידים בבתי הספר במחוזות השונים, לצד ההיקפים הגיאוגרפיים המצומצמים של כמה מהמחוזות, מצביע על ריבוי מחוזות. ריבוי המחוזות כאמור, מביא לחוסר יעילות בפעילות מערכת החינוך, שמתבטא, בין היתר, בכפילות של דרג ניהולי באזורים סמוכים, בחלוקת המשאבים המוקצים למחוזות חינוך לפי חלוקה גיאוגרפית ארכאית מחד, ובחוסר יכולתו של הדרג הניהולי במחוזות סמוכים ליישם מדיניות נפרדת ושונה מאידך.

לאור האמור, ובמסגרת הצעדים לייעול המגזר הציבורי וצמצומו, מוצע לאחד, במשרד החינוך, את המחוזות מחוז חיפה עם מחוז צפון ואת מחוז תל אביב עם מחוז מרכז.
3. המינהל לחינוך התיישבותי במשרד החינוך אחראי על בתי הספר העל-יסודיים התיישבותיים, כפרי הנוער והמוסדות הפנימייתיים בכל הארץ. כיום נדרש מינהל החינוך התיישבותי לקדם את בתי הספר תחת סמכותו בעיקר מתוך ראייה אזורית. כך, המינהל לחינוך התיישבותי פועל בכפילות עם המחוזות השונים במשרד החינוך. לפיכך מוצע, במסגרת הצעדים לייעול המגזר הציבורי וצמצומו, להעביר את הטיפול בחינוך התיישבותי למחוזות השונים במשרד החינוך.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

הקטנת כוח האדם במשרד החינוך עקב איחוד המחוזות וביטול המינהל לחינוך התיישבותי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 466 מיום 12 בספטמבר 2006 בנוגע לאיחוד מחוזות.
החלטת ממשלה 3984 מיום 24 באוגוסט 2008 בנוגע לאיחוד מחוזות.

ביטול תקצוב חוגים במוסדות להשכלה גבוהה

מחליטים

1. להנחות את הועדה לתכנון ולתקצוב (להלן - ות"ת) להפסיק את תקצוב המוסדות להשכלה גבוהה בשל סטודנטים לתואר ראשון בחוגי הלימוד מנהל עסקים, חשבונאות ומשפטים וזאת החל משנת הלימודים תש"ע.
2. להנחות את ות"ת להתאים את מערך הסיוע לסטודנטים, לרבות אמות המידה לקבלת סיוע וסכומי הסיוע, לצורך הרחבת הסיוע לסטודנטים המבקשים ללמוד בחוגי הלימוד מנהל עסקים, חשבונאות ומשפטים במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים על ידי המדינה.
3. בהתאם לסעיף 1, להפחית בשנת הכספים 2010 סכום של 80 מיליון ש"ח מבסיס תקציב ההשכלה הגבוהה.

דברי הסבר

מערכת ההשכלה הגבוהה מורכבת ממוסדות המתוקצבים על ידי המדינה, באמצעות הועדה לתכנון ותקצוב ("ות"ת") וממוסדות שאינם מתוקצבים על ידי המדינה. התקצוב המועבר למוסדות ההשכלה הגבוהה המתוקצבים על-ידי המדינה מועבר, בין היתר, לפי תעריף קבוע בעבור סטודנט בכל אחד ממקצועות הלימוד במוסד. כלומר, התקצוב האמור נועד לסבסוד שכר הלימוד.

במסלולי הלימוד של משפטים ומינהל עסקים לומדים לתואר ראשון במוסדות המתוקצבים כ-9,550 סטודנטים, המהווים כ-8.5% מסך כל הסטודנטים לתואר ראשון הלומדים במוסדות המתוקצבים. התקצוב המועבר בעד סטודנט לתואר ראשון למינהל עסקים באוניברסיטאות ובמכללות עומד על 9,610 ש"ח ו-7,450 ש"ח, בהתאמה. התקצוב המועבר בעד סטודנט לתואר ראשון במינהל עסקים באוניברסיטאות ובמכללות עומד על 10,050 ש"ח ו-7,800 ש"ח, בהתאמה.

מסלולי לימוד במשפטים, מינהל עסקים וחשבונאות פועלים גם במסגרת מוסדות להשכלה גבוהה שאינם מתוקצבים על ידי המדינה, קרי שהמדינה אינה משתתפת במימון שכר הלימוד בהם. מכאן עולה שאין צורך בסבסוד שכר הלימוד בתחומי הלימוד האמורים. לפיכך מוצע לקבוע, כי ות"ת תפסיק את התקצוב בגין מקצועות הלימוד מינהל עסקים, חשבונאות ומשפטים החל משנת הלימודים תשס"ט. בהתאם, מוצע להפחית בשנת הכספים 2010 סכום של 80 מיליון ש"ח מתקציב ההשכלה הגבוהה.

על אף האמור לעיל, וכדי לאפשר לכלל האוכלוסייה גישה להשכלה גבוהה גם במקצועות הלימוד האמורים, מוצע להנחות את ות"ת להתאים את מערך הסיוע לסטודנטים, לרבות אמות המידה לקבלת סיוע וסכומי הסיוע, לצורך הרחבת הסיוע לסטודנטים המבקשים ללמוד בחוגי הלימוד האמורים במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים על ידי המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין השפעה על מצבת כוח האדם.

ההיבט המשפטי
לא נדרש תיקון חקיקה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין החלטות קודמות בנושא.

בריאות

ייעול הקצאת המשאבים במערכת הבריאות

מחליטים

1. לקבוע כי תוספת התקנים שתינתן למשרד הבריאות בשל סיכום ראש הממשלה מיום 10.6.2007 הבריאות תעמוד על 100 תקנים והתקציב הנחסך ישמש לפעולות משרד הבריאות להתמודדות עם השפעת האפידמית ("שפעת החזירים").
2. לתקן את חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד-1994 באופן שייקבע בו כי קופות החולים ייגבו 50 ש"ח בגין כל יום אשפוז במחלקות אשפוז כלליות ולהפחית את עלות סל שירותי הבריאות בגין האמור בשנת הכספים 2009 ב-40 מיליון ש"ח ובשנת הכספים 2010 ב-60 מיליון ש"ח נוספים. ההשתתפות כאמור בגין אשפוז במחלקת יולדות תשולם למוסד לביטוח לאומי ויחולו עליו הוראות סעיף 312 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. כמו כן, יקבע בתיקון החוק, כי גובה ההשתתפות המרבי יעמוד על 3 ימים ברבעון. גובה ההשתתפות המרבי כאמור לקשישים מקבלי קצבת השלמת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי יעמוד על מחצית מגובה התקרה הכללית.
3. לתקן את חוק נפגעי הגזות, התשנ"ד-1994, באופן הבא:
  - א. מי שהחוק מקנה לו עילה לתביעה לא תהיה לו עילה לתביעה לפי כל דין אחר, וזאת בכל עניין הנוגע במישרין או בעקיפין לטיפול בהקרנה שניתן לו לרבות עילות שעניינן באי יידוע המוקרנים בדבר ההקרנות והסיכונים הכרוכים בכך;
  - ב. לקבוע כי מי ששולם לו פיצוי, קצבה או מענק לפי החוק, יראו אותו כאילו ויתר על כל תביעה בשל העילות האמורות לעיל לפי כל דין;
4. לקבוע כי התקציב לרכש תרופות או חיסונים לשם היערכות לשפעת האפידמית ("שפעת החזירים") יוקצה מתוך תקציב התוספת שיועדה להרחבת סל שירותי הבריאות לשנת 2010 בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3117 מיום 10.2.2008 והחלטת ממשלה מס' 4364 מיום 28.12.2008.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

1. בהתאם לסיכום רה"מ מיום 10 ביוני 2007 נקבע כי תינתן למשרד הבריאות תוספת של 220 תקנים לשיפור השירותים הניתנים על ידי המשרד. 91 תקנים מתוך התקנים הנ"ל נוצלו על ידי משרד הבריאות לקליטת עובדי המרפאות האמבולטוריות בבריאות הנפש, ו-8 תקנים נוספים לפיקוח על השירות לבריאות התלמיד. מוצע להעמיד את תוספת התקנים האמורה על 100 תקנים. התקציב הנחסך בסך 20 מיליון ש"ח ישמש לפעולות משרד הבריאות להתמודדות השפעת האפידמית ("שפעת החזירים").
2. מוצע לקבוע השתתפות עצמית של מבוטחים עבור כל יום אשפוז בבית החולים בסך 50 ש"ח. הגבייה מהשתתפות זו תשמש מקור למימון סל שירותי הבריאות ותביא להפחתה בעלות הסל בסך של כ-40 מיליון ש"ח בשנת 2009 ושל כ-100 מיליון ש"ח בשנת 2010. הגבייה מיולדות תבצע באמצעות המוסד לביטוח לאומי. תשלום שלא ישולם כאמור למוסד לביטוח לאומי, יראו אותו כחוב ויחולו עליו הוראות סעיף 312 לחוק הביטוח הלאומי. כן ייקבע, כי גובה ההשתתפות המרבי יעמוד על 3 ימים ברבעון, והתקרה לקשישים מקבלי קצבת השלמת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי תעמוד על מחצית מכך.
3. החוק לפיצוי נפגעי הגזות, התשנ"ד-1994, הוא חוק ייחודי המקנה זכויות בסכומים גבוהים מעבר לזכויות הכלליות הניתנות לאנשים עם נכויות. כך לדוגמא, ניתן להיות זכאי לפיצויים לפי החוק בנוסף לזכאות לקצבת אחרות לפי חוק הביטוח הלאומי, לרבות קצבת נכות. בנוסף, החוק מאפשר

קבלת פיצוי אף ללא הוכחת קשר סיבתי ישיר בין הטיפול בהקרנות ובין המחלה שלקה בה. לאור האמור, מוצע לקבוע כי מי שהחוק מקנה לו עילה לתביעה לא תהיה לו עילה לתביעה לפי כל דין אחר, וזאת בכל עניין הנוגע במישרין או בעקיפין לטיפול בהקרנה שניתן לו. התיקון האמור אינו פוגע בזכויות נפגעי הגזות בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי גזות.

4. מוצע לקבוע, כי המשאבים שיוקצו לרכש תרופות או חיסונים לשם היערכות להתמודדות עם שפעת החזירים יוקצו מהתוספת שייעדה הממשלה להרחבת סל שירותי הבריאות לשנת 2010 במסגרת החלטות הממשלה 3117 מיום 10.2.2008 ו-4364 מיום 28.12.2008, וזאת מעבר לתקציב בסך של 40 מיליון ש"ח שהוקצה למשרד לשם כך.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

יישום סעיף 3 להחלטה יקטין את מצבת תקני כוח האדם של משרד הבריאות ב-120 תקנים.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק ביטוח בריאות ממלכתי
תיקון החוק לפיצוי נפגעי הגזות.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 470 מיום 12 לספטמבר 2006.

החלטת ממשלה מס' 3117 מיום 10.2.2008.

החלטת ממשלה מס' 4364 מיום 28.12.2008.

ביטוח לאומי

קצבאות ילדים

מחליטים

1. לתקן את חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), כך שיקבע בו כי קצבת הילדים המשתלמת בעד כל ילד תופחת בעשרה אחוזים. ההפחתה כאמור תחול גם על הסכומים שנקבעו לקצבת הילדים החדשה המשתלמת לילדים במיקום שני, שלישי ורביעי במשפחה.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי בסכום של 210 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ובסכום נוסף של 315 מיליון ש"ח בשנת התקציב 2010, ובסך הכל סכום של 525 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד) משלם מדי שנה קצבאות ילדים בסכום של כ-5 מיליארד ש"ח. מוצע בזאת להפחית את קצבת הילדים המשתלמת בעד כל ילד בעשרה אחוזים. התיקון האמור יחול גם על קצבת הילדים החדשה המשתלמת לילדים במיקום שני, שלישי ורביעי במשפחה.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009-2010, מוצע בזאת להפחית את שיעור קצבת הילדים המשתלמת בעד כל ילד במשפחה בעשרה אחוזים. השינוי המוצע צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-540 מיליון ש"ח. בהתאם לאמור, מוצע להפחית 210 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ובנוסף סכום של 315 מיליון ש"ח בשנת התקציב 2010 מהקצבות אוצר המדינה למוסד.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

הקפאת תגמולים, קצבאות ותשלומים שונים

מחליטים

1. לקבוע בחוק כי בתקופה שמיום 1 באוגוסט 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010, לא יעודכנו סכומי הגמלאות השונות, בין בכסף ובין בשווה כסף, המשתלמות לפי כל אחד מהחוקים המפורטים להלן:
  - א. חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ובכלל זה גמלאות המשתלמות לפי סעיף 9 לחוק האמור;
  - ב. חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980;
  - ג. חוק המזונות (הבטחת תשלום), תשל"ב-1972;
  - ד. חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959;
  - ה. חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י-1950;
  - ו. חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957;
  - ז. חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954;
  - ח. חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994;
  - ט. חוק סל הקליטה, התשנ"ה-1994;
  - י. הפיצוי לפי האמור בסעיף 2 לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994;
  - יא. הפיצוי לפי האמור בסעיף 4 לחוק לפיצוי נפגעי פוליו, התשס"ז-2007.בתום התקופה האמורה יראו את הגמלאות, התשלומים וההטבות לעיל כאילו עודכנו בכל דין או הסכם בהם קבועה חובת עדכון של אותם התשלומים.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי, ב-260 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.
3. להפחית בהתאם את בסיס תקציב אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה שבמשרד הביטחון בסך של 60 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009-2010, מוצע בזאת כי בתקופה שמיום 1 באוגוסט 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010, יוקפא העדכון של תשלומים המשולמים לפי חוקים שונים וכן הטבות הניתנות לפיהם. צעד זה עשוי להביא לחיסכון תקציבי בסכום הנאמד ב-390 מיליון ש"ח, בהתאם לשיעור עליית המדד הצפוי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בתום התקופה האמורה יראו את הגמלאות, התשלומים וההטבות כאילו עודכנו בכל דין או הסכם בהם קבועה חובת עדכון של אותם התשלומים כך שהגמלאות, התשלומים והטבות יעודכנו ביום 1 בינואר 2011 לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה ביום 1 בינואר 2010. ומשנת 2012 ואילך ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת.

השינוי המוצע צפוי להביא לחיסכון של כ-260 מיליון ש"ח בתשלומי קצבאות המשולמות לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, על-ידי המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד). בהתאם לאמור, מוצע להפחית 260 מיליון ש"ח מהקצבות אוצר המדינה למוסד בשנת הכספים 2010.

בנוסף, השינוי המוצע צפוי להביא לחיסכון של כ-60 מיליון ש"ח בתשלומי התגמולים המשולמים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 ולפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י-1950. בהתאם לאמור, מוצע להפחית סכום של 60 מיליון ש"ח מתקציב אגף שיקום נכים ואגף משפחות והנצחה שבמשרד הביטחון בשנת הכספים 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי

תיקון החוקים: חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995; חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980; חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950; חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957; חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954; חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994; חוק סל הקליטה, התשנ"ה-1994; חוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד-1994; חוק לפיצוי נפגעי פוליו, התשס"ז-2007.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

דמי לידה

מחליטים

1. לתקן את פרק ג' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שעניינו ביטוח אימהות, כך שיקבע בו כי בחישוב דמי הלידה אשר ישולמו למבוטחת, יחושב 80% משכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 3, כשהוא מחולק ב-30 השווה ל-778 ש"ח ליום.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי בסכום של 167 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009, ובסכום נוסף של 234 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010, ובסך הכל סכום של 401 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

סעיף 53 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), קובע כי דמי לידה משולמים למבוטחת (שכירה או עצמאית) שצברה את תקופת האכשרה הנדרשת בחוק הביטוח הלאומי. דמי הלידה ליום עומדים על שכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מהתקרה הקבועה בחוק בשיעור של 5 פעמים הסכום הבסיסי מחולק ב-30 (השווה לסך של 1,296 ש"ח ליום). בשנת 2008 שילם המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד) כ-2 מיליארד ש"ח עבור דמי לידה.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד במסגרת התקציב לשנים 2009 ו-2010, מוצע לבצע את תיקוני החקיקה הנדרשים כך ששיעור דמי הלידה אשר ישולמו למבוטחת יעמוד על 80% משכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 3 כשהוא מחולק ב-30. השינוי המוצע צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-400 מיליון ש"ח. בהתאם לכך, מוצע להפחית 167 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ו-234 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010 מהקצבות אוצר המדינה למוסד.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

השוואת מענקי לידה

מחליטים

1. לתקן את פרק ג' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שעניינו ביטוח אימהות, כך שייקבע בו כי שיעור מענק הלידה המשתלם בעד הילד הראשון והשני ישווה למענק המשתלם בעד הילד השלישי ואילך;
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי בסכום של 33 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 וסכום נוסף של 47 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010, ובסך הכל סכום של 80 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

סעיף 44 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), קובע כי מענק הלידה (להלן - המענק) משתלם לכל יולדת בעד ילד שילדה. שיעור המענק עומד על 20% מהסכום הבסיסי בעד הילד הראשון (כ-1,555 ש"ח), 9% מהסכום הבסיסי בעד הילד השני (כ-700 ש"ח) ו-6% בעד הילד השלישי ואילך (כ-467 ש"ח). בשנת 2008 המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד) שילם כ-150 מיליון ש"ח עבור מענקי לידה. מענק הלידה נועד לעודד בין היתר, ילודה בבית חולים או במוסד רפואי אחר. כיום לפי נתוני המוסד, למעלה מ-99% מהלידות בישראל מתבצעות בבתי החולים או במוסד רפואי אחר.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד במסגרת התקציב לשנים 2009 ו-2010, מוצע לתקן את חוק הביטוח הלאומי, כך ששיעור מענק הלידה המשתלם עבור הילד הראשון והשני ישווה למענק המשתלם בעד הילד השלישי ואילך. התיקון המוצע צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-80 מיליון ש"ח. בהתאם לאמור, מוצע להפחית את הקצבות אוצר המדינה למוסד בסכום של 33 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 וסכום של 47 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי
תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

קרנות הביטוח הלאומי

מחליטים

1. לתקן את סעיפים 74א, 149, 220 ו-237 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שעניינם מימון פעולות המיועדות לפיתוח שירותים בתחומים שונים (להלן - הקרנות), כך שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד עבור מימון כל אחת מהפעולות כאמור בשנת כספים פלונית, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על מחצית מהסכום הקבוע כיום למימון כל אחת מהקרנות.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-80 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

האגף לפיתוח שירותים במוסד לביטוח לאומי מפעיל חמש קרנות למימון פעולות המיועדות לפיתוח שירותים, שכל אחת מהן עוסקת בתחום ממוקד. הקרנות עוסקות בתחומים הבאים:

1. ילדים בסיכון;
2. שירותים לנכים;
3. פעולות בטיחות בעבודה;
4. סיעוד;
5. מפעלים מיוחדים.

הקרנות מעניקות תמיכה כספית חד-פעמית לפרויקטים שנועדו לרווחת האוכלוסיות הנוגעות בדבר. מימון הפעולות המיועדות לפיתוח שירותים נעשה מתקציב המוסד לביטוח לאומי שמקורו מגביית תשלום דמי ביטוח לאומי והקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד).

תפקיד המוסד הוא תשלום דמי העברה לציבור הזכאים לכך על-פי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה 1995, תשלום גמלאות והטבות שונות לפי חוקים והסכמים. ככזה, אין מתפקידו לעסוק במתן שירותים או בפיתוחם. לפיכך, אין ביכולתו לפקח בצורה יעילה על הפרויקטים בהם הוא תומך.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד במסגרת התקציב לשנים 2009 ו-2010, מוצע לצמצם את תקציב מימון הפעולות המיועדות לפיתוח השירותים השונים, כך שלגבי כל אחת מהקרנות האמורות יפחת הסכום הקבוע לגביה כיום למחצית. התיקון המוצע צפוי להביא לחסכון של 80 מיליון ש"ח. בהתאם לאמור מוצע להפחית 80 מיליון ש"ח מהקצבות אוצר המדינה למוסד.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה 1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

התאמות במענק פטירה

מחליטים

1. לתקן את פרק י"ד לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), באופן שמענק פטירה ישולם אך ורק לשאייריו שלמי שהשתלמה לו קצבת נכות מעבודה בשל נכות שדרגתה 50% לפחות או לשאייריו של מי שהשתלמה לו קצבת נכות כללית.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-30 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 וסכום של 40 מיליון ש"ח נוספים בשנת הכספים 2010, ובסך הכל סכום של 70 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציבי

המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד) משלם מדי שנה מענק פטירה, לשאייריו של נפטר שהייתה משתלמת לו קצבת זקנה, קצבת שאירים, קצבת נפגעי עבודה, קצבת נכות וקצבת השלמת הכנסה. שיעור המענק הינו 7,443 ש"ח, והעלות השנתית של סך התשלומים הינה כ-130 מיליון ש"ח. על מנת לעמוד במסגרת התקציב, מוצע בזאת לתקן את סעיף 310 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שייקבע כי מענק כאמור ישולם אך ורק לשאייריו שלמי שהשתלמה לו קצבת נכות מעבודה בשל נכות שדרגתה 50% לפחות או לשאייריו של מי שהשתלמה לו קצבת נכות כללית.

התיקון המוצע צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-70 מיליון ש"ח. נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009 ו-2010 מוצע להפחית בהתאם לתיקון האמור 30 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 וסכום של 40 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010 מהקצבות האוצר למוסד.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי
תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

השוואת זכויות אלמן ואלמנה בחוק הביטוח הלאומי

מחליטים

1. לתקן את סעיפים 238 ו-252 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שההגדרה "אלמנה" תתוקן לפי ההגדרה הקיימת לאלמן.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-12 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ובסכום נוסף של 30 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010, ובסך הכל סכום של 42 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

המצב החוקי הנוכחי מפלה לטובה נשים בכל הנוגע לקצבת שאירים. אלמנים זכאים לקצבת שאירים מהמוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד) כל עוד יש עמם ילד, או שאין עמם ילד אך הכנסתם מכל המקורות אינה עולה על 57% מהשכר הממוצע במשק (כ-4,564 ש"ח). אלמנות מקבלות קצבת שאירים לכל חייהן גם אם ילדיהן עזבו את הבית, ללא כל תלות בהכנסותיהן.

לאפליה זו שנקבעה בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, לטובת אלמנה אין עוד הצדקה. לפיכך מוצע לבטלה כך שיושוו תנאי זכאותה של אלמנה לתנאי הזכאות של אלמן, ולקבוע כי אלמנה תהיה זכאית לקצבת שאירים מהמוסד כל עוד יש עמה ילד, או שאין עמה ילד אך הכנסתה הכוללת נמוכה מ-57% מהשכר הממוצע במשק.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009 ו-2010 מוצע בזאת להפחית בהתאם מהקצבות אוצר המדינה למוסד 12 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ו-30 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995. התיקון יחול על מי שהתאלמנה לאחר כניסתו לתוקף של החוק המוצע.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

מיקוד הזכאות לדמי אבטלה

מחליטים

1. לתקן את פרק ז' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שענינו ביטוח אבטלה, כך שייקבע בו כדלקמן:
    - א. עבודה התואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ושכרו של המובטל בעבודה תינתן על ידי שירות התעסוקה רק לגבי כל אחד מהמנויים להלן בתקופות המפורטות:
      - (1) מי שמלאו לו 28 שנים אך טרם מלאו לו 35 שנים – 45 ימים מהתאריך הקובע;
      - (2) מי שמלאו לו 35 שנים אך טרם מלאו לו 45 שנים – 60 ימים מהתאריך הקובע;
      - (3) מי שמלאו לו 45 שנים וטרם הגיע לגיל פרישה – 90 ימים מהתאריך הקובע.בתום התקופות האמורות יהיה חייב המובטל לקבל כל עבודה המוצעת לו, אף אם אינה תואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ושכרו כאמור.לגבי מי שטרם מלאו לו 28 שנים - יחולו הוראות הקבועות כיום בסעיף 165 לחוק הביטוח הלאומי.
  - ב. עבודה מוצעת תיחשב כמחייבת שינוי במקום מגורים אם מקום העבודה המוצע מרוחק לפחות 80 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע של האדם, בסייגים המפורטים בחוק, במקום 60 קילומטרים הקבועים כיום;
  - ג. מי שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהיתה הצדקה לכך, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 120 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה, במקום 90 ימים הקבועים כיום;
  - ד. מי שלשכת שירות התעסוקה הציעה לו עבודה מתאימה והוא סירב לקבלה, למעט סירוב כאמור בסעיף 7ב(ג) לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 150 הימים הראשונים מיום הסירוב, בכל פעם שסירב כאמור, במקום 90 ימים הקבועים כיום;
  - ה. דמי האבטלה המשולמים לפי סעיף 176(ב) והמענק המשולם לפי סעיף 176א לחוק הביטוח הלאומי, לא יעלו על סכום השווה לדמי האבטלה להם זכאי היה המבוטח לולא עבד בעבודה זו;
  - ו. מי שרשום לבחינת הסמכה בלשכת עורכי הדין ולבחינת הסמכה בראיית חשבון יראו בו כמי שאינו מוכן ומסוגל לעבודה במקצועו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו, בתקופה שמן המועד הראשון בו ניתן להירשם לבחינה האמורה ועד למועד הבחינה.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-50 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

נוכח המשבר הכלכלי והגידול במספרם של הלא מועסקים במשק, מוצע בזאת לבצע תיקונים בפרק ז' בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שענינו ביטוח אבטלה, וזאת כדי למקד את התשלומים בענף אבטלה ולהגמיש את הקריטריונים למציאת עבודה מתאימה למובטלים:

1. סעיף 165(ב) לחוק הביטוח הלאומי, קובע כי יש לראות עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני אם היא תואמת את מצב בריאותו וכושרו הגופני, וכן אם נתמלאו בה תנאים נוספים, ובין היתר, העבודה תואמת את הכשרתו המקצועית או רמת השכלתו של האדם, השכר בה שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לאדם אילו היה זכאי להם ואינה מחייבת שינוי במקום מגוריו. סעיף 165(ד) לחוק הביטוח הלאומי קובע כי יראו עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני גם אם לא נתמלאו בה התנאים הנוגעים להכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ושכרו של המובטל בעבודה, וזאת לגבי כל אחד מהמנויים להלן, בתקופות המפורטות:

א. מי שטרם מלאו לו 25 שנים – מתום 14 ימים מהאחד בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה, ובלבד שחלפו 12 חודשים לפחות מהאחד בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הקודמת (להלן - התאריך הקובע);

ב. מי שמלאו לו 25 שנים אך טרם מלאו לו 28 שנים – מתום 30 ימים מהתאריך הקובע;

ג. מי שמלאו לו 28 שנים אך טרם מלאו לו 35 שנים – מתום 60 ימים מהתאריך הקובע.

מוצע לתקן את הסעיף האמור, כך שיקבע בו כי עבודה התואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ושכרו של המובטל בעבודה תינתן על ידי שירות התעסוקה רק לגבי כל אחד מהמנויים להלן בתקופות המפורטות:

א. מי שמלאו לו 28 שנים אך טרם מלאו לו 35 שנים – 45 ימים מהתאריך הקובע;

ב. מי שמלאו לו 35 שנים אך טרם מלאו לו 45 שנים – 60 ימים מהתאריך הקובע;

ג. מי שמלאו לו 45 שנים וטרם הגיע לגיל פרישה – 90 ימים מהתאריך הקובע.

בתום התקופות האמורות יהיה חייב המובטל לקבל כל עבודה המוצעת לו, אף אם אינה תואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו ושכרו כאמור.

לגבי מי שטרם מלאו לו 28 שנים - יחולו הוראות הקבועות כיום בסעיף 165 לחוק הביטוח הלאומי.

2. עוד קובע סעיף 165 לחוק הביטוח הלאומי, כי עבודה מוצעת תיחשב כמחייבת שינוי במקום מגורים אם מקום העבודה המוצע מרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע של האדם, בסייגים המפורטים בחוק. מוצע בזאת לתקן את הסעיף האמור, כך שיקבע בו כי עבודה מוצעת תיחשב כמחייבת שינוי במקום מגורים אם מקום העבודה המוצע מרוחק לפחות 80 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע של האדם, בסייגים המפורטים בחוק.

3. סעיף 166(ב) לחוק הביטוח הלאומי, קובע כי מי שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהיתה הצדקה לכך, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה. מוצע בזאת לתקן את הסעיף האמור, כך שיקבע בו כי מי שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהיתה הצדקה לכך, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 120 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה.

4. סעיף 166(ד) לחוק הביטוח הלאומי, קובע כי מי שלשכת שירות התעסוקה הציעה לו עבודה מתאימה והוא סירב לקבלה, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הסירוב, בכל פעם שסירב כאמור. מוצע בזאת לתקן את הסעיף האמור, כך שיקבע בו כי מי שסירב לקבל עבודה מתאימה שהוצעה לו על ידי לשכת שירות התעסוקה, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 150 הימים הראשונים מיום הסירוב, בכל פעם שסירב כאמור.

5. סעיפים 176(ב) ו-176א לחוק הביטוח הלאומי, קובעים כי מבוטח הזכאי לדמי אבטלה העובד בעבודה שהציע לו שירות התעסוקה ושאינה עבודה מתאימה לפי סעיף 165 לחוק האמור, או שהשכר בה נמוך משכרו ערב האבטלה (להלן - עבודה בשכר נמוך), יהיה זכאי לדמי אבטלה או למענק (להלן - מענק) השווה להפרש שבין שכרו מהעבודה לבין סכום השווה ל-75% משכרו ערב האבטלה. הוראה זו יוצרת עיוות נוכח העובדה שהיא אינה קובעת סכום מרבי של המענק לו יהיה זכאי מי שעובד בעבודה שאינה מתאימה. לפיכך, יתכן שאדם יהיה זכאי למענק בשל עבודתו בעבודה שאינה מתאימה או עבודה בשכר נמוך, באופן שסך הכנסתו מעבודה ומהמענק יעלה על הסכום המרבי של דמי אבטלה הקבועים כיום כחוק. כדי להביא לשילובם של מובטלים רבים יותר בשוק העבודה ולהקטנת ההוצאות בענף ביטוח אבטלה, מוצע לקבוע כי שיעור המענק לא יעלה על סכום השווה לדמי האבטלה להם היה זכאי המבוטח לולא עבד בעבודה זו.

6. מדי שנה ניגשים לבחינות ההסמכה של לשכת עורכי הדין כ-4,000 משפטנים ולבחינות ההסמכה לראיית חשבון כ-17,000 רואי חשבון. המדובר בבחינות הסמכה תובעניות, המצריכות פרק זמן משמעותי של לימודים אינטנסיביים כהכנה לבחינה. הלכה למעשה, מרבית המשפטנים ורואי החשבון, מקדישים את פרק הזמן שמתום תקופת התמחותם ועד מועד הבחינה ללימודים לבחינת ההסמכה. מטבע הדברים, אין הם זמינים לעבודה בתקופה זו. יחד עם זאת, היות שלפי נהלי שירות התעסוקה עליהם להירשם כזמינים לעבודה בלשכת שירות התעסוקה אחת לשבוע, רבים מהם נרשמים כאמור ותובעים דמי אבטלה מן המוסד לביטוח לאומי (להלן - המוסד).

דמי האבטלה הינם קצבה מחליפת שכר שנועדה לסייע לדורשי העבודה בפרק הזמן בו הם מחפשים אחר מקום עבודה, ומשכך עליהם להשתלם רק למי שנכון להתחיל בעבודה בכל עת,

זמין לעבודה ומחפש מקום עבודה באופן פעיל. המשפטנים ורואי החשבון האמורים אינם עומדים בתנאים אלו, ולפיכך מוצע לקבוע כי יראו אותם כמי שאינם זמינים לעבודה בתקופת לימודיהם לבחינות ההסמכה, ולפיכך אינם זכאים לדמי אבטלה בתקופה האמורה.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009 ו-2010 מוצע להפחית בהתאם לתיקונים המוצעים 50 מיליון ש"ח מהקצבות אוצר המדינה למוסד בשנת הכספים 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

ההיבט המשפטי
תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

שינוי תקופת הזכאות לקצבת הילדים לבני 18

מחליטים

1. לתקן את סעיף 72(א) בפרק ד' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), שענינו ביטוח ילדים, ולקבוע בו כי תשלום הקצבה יסתיים ביום האחרון של החודש שבו נפסקה הזכאות, רק עבור ילד שנוצרה זכאותו אחרי 15 בחודש פלוני.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי בסכום של 4 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 וסכום נוסף של 6 מיליון ש"ח בשנת התקציב 2010, ובסך הכל סכום של 10 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

סעיף 72(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), קובע כי תקופת תחילת הזכאות לקצבת הילדים תלויה בתאריך בו נולד הילד. ילד אשר נולד עד ה-15 בחודש פלוני תשלום הקצבה עבור אותו החודש, ואילו ילד אשר נולד אחרי ה-15 בחודש פלוני תשלום הקצבה החל מהחודש הבא. לעומת זאת, הזכאות לקצבה מסתיימת בתום החודש שבו מלאו לילד 18 שנים ללא תלות בתאריך בו נולד הילד.

מוצע בזאת לשנות את תקופת סיום הזכאות לקצבת הילדים, בהתאם לתקופה של תחילת הזכאות ולקבוע כי תשלום הקצבה עבור ילד אשר נולד עד ה-15 בחודש פלוני, יסתיים בחודש שקדם להגיעו של הילד לגיל 18 ואילו תשלום הקצבה עבור ילד אשר נולד אחרי ה-15 בחודש פלוני, יסתיים ביום האחרון של החודש שבו נפסקה הזכאות. התיקון האמור צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-10 מיליון ש"ח בשנה.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009-2010 מוצע בזאת לשנות את תקופת סיום הזכאות לקצבת הילדים ולהפחית בהתאם מהקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי 4 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2009 ו-6 מיליון ש"ח בשנת התקציב 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

תקרת שכר בביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד

מחליטים

1. לתקן את הגדרת "שכר עבודה" בפרק ח' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן חוק הביטוח הלאומי), שעניינו ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד, כך שיקבע בו כי לא יעלה על השכר הממוצע, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.
2. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-10 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

סעיף 180 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן חוק הביטוח הלאומי), קובע כי שכרו של העובד הקובע את שיעור הגמלה לעובד ושיעור הגמלה לקופת הגמל, לה יהיה זכאי מבוטח בביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד, יהיה שכר העבודה של המבוטח כמשמעו בסעיף 1 לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958. מוצע בזאת לתקן את חוק הביטוח הלאומי כך שיקבע בו כי שכר העובד לעניין הגמלאות כאמור יהיה שכרו בפועל ולא יותר מהשכר הממוצע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי. התיקון האמור צפוי להביא לחיסכון של כ-10 מיליון ש"ח.

בהתאם לאמור, ונוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009 ו-2010 מוצע בזאת להפחית בהתאם מהקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי 10 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

מימון הגרעון בענף אבטלה

מחליטים

לתקן את חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, באופן שיקבע כי הוראת השעה שעניינה מימון הגרעון בענף אבטלה באמצעות העודף בענף ילדים, תיהפך להוראת קבע החל מיום 1 בינואר 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

ככלל, גירעונות בענפי הביטוח הלאומי ממומנים מעודפי גבייה בענפים אחרים. סעיף 33 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), קובע כי הגרעון בענף אבטלה ימומן ישירות מתקציב אוצר המדינה. בשנת 2007 נקבעה הוראת שעה עד ליום 31 בדצמבר 2009, לפיה הגרעון בענף אבטלה ימומן מעודפים בענף ילדים, שלו עודף שוטף של כ-11 מיליארד ש"ח בשנה. הגרעון בענף אבטלה בשנת 2010 צפוי לאמוד על כ-1.4 מיליארד ש"ח.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009-2010, מוצע בזאת לתקן את חוק הביטוח הלאומי, ולקבוע הוראת קבע לפיה הגרעון בענף אבטלה ימומן מעודפים בענף ילדים. התיקון המוצע צפוי להביא לחיסכון שנתי של כ-1.4 מיליארד ש"ח בתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2269 מיום 12 באוגוסט 2007.

עבודה מועדפת

מחליטים

לתקן את חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), ולקבוע בו כדלקמן:

1. מענק בעד עבודה מועדפת ועבודה נדרשת, ישתלם למי שעבד 12 חודשים בעבודה כאמור מתוך 24 חודשים מיום שיחרורו; תחילתו של התיקון האמור ב-1 באוגוסט 2009, והוא יחול על מי שהחל לעבוד לאחר המועד האמור;
2. מענק חלקי ישתלם למי שעבד בעבודה מועדפת תקופה הפחותה מ-12 חודשים, ובלבד שלא פחתה מ-6 חודשים.
3. מענק חלקי אשר משתלם למי שהועסק בעבודה נדרשת כאמור בסעיף 174(ז) לחוק הביטוח הלאומי, ישולם אם עבד תקופה שפחתה מ-12 חודשים ובלבד שלא פחתה מ-8 חודשי עבודה.
4. לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את בסיס הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי ב-45 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציבי

החל משנת 1982 משתלם מענק מיוחד לחיילים שהשתחררו משירות סדיר ועבדו בעבודה מועדפת כהגדרתה בסעיף 174 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי). בשנת 1988 הורחבה הגדרה זו וכללה על פי לוח ח' לחוק הביטוח הלאומי גם עבודות כדוגמת עבודה במפעלי תעשייה, בתי מלאכה, אתרי גידול חקלאיים ותחנות דלק.

מדי שנה כ-11,650 חיילים משוחררים מקבלים מענק חד-פעמי בגובה 8,487 ש"ח בעד עבודה מועדפת ונדרשת. העלות השנתית של מתן המענק הוא כ-100 מיליון ש"ח. מוצע, לתקן את חוק הביטוח הלאומי ולקבוע כי המענק ישתלם בעד מי שעבד 12 חודשים לפחות בעבודה מועדפת ולא 6 חודשים, כפי שקבוע כיום. כמו כן, מוצע לקבוע כי מענק חלקי ישתלם למי שעבד בעבודה מועדפת תקופה פחותה מ-12 חודשים, ובלבד שלא פחתה מ-6 חודשים.

עוד מוצע לקבוע כי מענק חלקי אשר משתלם למי שהועסק באתרי גידול חקלאיים ובתי אריזה כאמור בחלק (ד) בלוח ח' לחוק הביטוח הלאומי, ישולם אם עבד תקופה שפחתה מ-12 חודשים, ובלבד שלא פחתה מ-8 חודשי עבודה, במקום 4 חודשי עבודה הקבועים כיום בחוק. התיקון האמור, יתמרץ חיילים משוחררים העובדים בעבודה מועדפת להמשיך במקום עבודתם לזמן ארוך יותר.

נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד במסגרת התקציבי לשנים 2009-2010 מוצע בזאת לקבוע כי מענק העבודה המועדפת ישולם עבור מי שעבד לא פחות משנים עשר חודשים בעבודה מועדפת. התיקון האמור צפוי להביא לחיסכון של כ-45 מיליון ש"ח בשנת 2010.

התיקון המוצע יחול רק על חיילים משוחררים שהחלו לעבוד בעבודה מועדפת מיום 1 באוגוסט 2009, ולא יפגע באלו שהחלו לעבוד לפני מועד זה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

פריסת תוכניות לטיפול בנוער בסיכון

מחליטים

לתקן את החלטת ממשלה מס' 3070 מיום 3 בפברואר 2008 שעניינה טיפול בנוער בסיכון, ולקבוע כי במקום סעיף א' להחלטה יבוא:
א. לקבוע כי לתוכנית התקציבית לטיפול בנוער בסיכון בתקציב משרד הרווחה והשירותים החברתיים ייווספו לבסיס התקציב, בשנים 2010 עד 2014, הסכומים שלהלן:

1. לשנת 2010 – 35 מיליון ש"ח;
2. לשנת 2011 – 35 מיליון ש"ח;
3. לשנת 2012 – 35 מיליון ש"ח;
4. לשנת 2013 – 30 מיליון ש"ח;
5. לשנת 2014 – 30 מיליון ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

החלטת ממשלה מס' 3070 מיום 3 בפברואר 2008 שעניינה טיפול בנוער בסיכון, קבעה תוספות לטיפול בנוער בסיכון. נוכח המשבר הכלכלי והצורך לעמוד ביעדי התקציב לשנים 2009-2010 מוצע בזאת לבצע פריסה מחדש לתוספת התקציבית האמורה ולקבוע שבשנת 2010 תינתן תוספת של 35 מיליון ש"ח במקום 65 מיליון ש"ח. היתרה של 30 מיליון ש"ח תינתן כתוספת בשנת 2014.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

ההיבט המשפטי

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 3070 מיום 3 בפברואר 2008.

קליטה

ביטול מענק פטור ממסים לעולים והחלת הפטור ממסי קניה ומכסים על כלל

העולים חדשים

מחליטים

1. להנחות את שר הקליטה לבטל את מענק הפטור ממסים לעולים ולהנחות את שר האוצר לתקן את הכללים שבצו תעריף המכס ומס הקניה ובצו מס קניה (פטור) הנוגעים לעולים חדשים, כך שהפטור ממסי קניה ומכסים לעולים חדשים יחול על כלל העולים ללא תלות בארץ המוצא.
2. בהתאם לסעיף 1 לעיל, להפחית מבסיס תקציב משרד הקליטה לשנת הכספים 2010 ואילך סך של 26 מיליוני ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

מענק פטור ממסים הינו מענק כספי, בלתי מותנה, הניתן לעולים ממדינות מסוימות, בסכום שנקבע לפי גיל העולה ומצבו המשפחתי, כתחליף לפטור ממסים על חפצי בית חשמליים. המענק, נכון להיום, עומד על סכום שבין כ-3000 ש"ח לכ-6,000 ש"ח בהתאם להרכב המשפחתי (משפחה, יחיד וכדומה). רשימת המדינות שעולים מהן זכאים למענק כוללת, בין היתר, את מדינות מזרח אירופה, אמריקה הלטינית, אסיה ואפריקה (למעט עולים מאתיופיה הזכאים לציוד משפחתי על-פי המוגדר בנוהל "סל קליטה מיוחד"). עולים ממדינות צפון אמריקה ומדינות הקהילה האירופית, למשל, שאינן ברשימה המזכה במענק פטור ממסים, זכאים לפטור ממסים על חפצי בית חשמליים בהתאם לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, תשס"ז-2007, ולצו מס קניה (פטור), תשל"ו-1975. מטרת מענק המכס הייתה להשוות את ההטבות הניתנות לעולים ממדינות שברשימה המזכה – שלמעשה כמעט ולא נהנו מהפטור במסים, להטבות הניתנות לעולים ממדינות שאינן ברשימה המזכה באמצעות הפטור ממסים.

בהחלטת ממשלה מס' 169 מיום 20 במאי 2001 הופחת סכום המענק בעקבות הפחתת מסי הקנייה והמכסים. בהחלטות ממשלה מיום 13 בפברואר 2003 ומיום 31 בינואר 2002, שעניינן מענק מכס שניתן לעולים, נקבע כי מענק המכס יהיה מענק רגיל, ובוטלה התניית המענק במשך שהותו של העולה בארץ.

לאור הפחתת מסי הקנייה בשנים האחרונות בכלל, ובחודש יוני 2007 בפרט, נשחק באופן משמעותי שווי ההטבה הניתנת באמצעות פטור ממסים, והתרחב הפער בין שווי ההטבה הניתנת כמענק מכס לבין שווי ההטבות הניתנות כפטור ממסים. בהתאם, מוצע לבטל את מענק המכס, ולהחיל את הפטור לפי על כלל העולים החדשים, ללא תלות בארץ מוצאם.

ביטול מענק המכס צפויה להוביל לחסכון תקציבי של 26 מיליון ש"ח. בהתאם, מוצע להפחית סך של 26 מיליון ש"ח בבסיס התקציב של משרד הקליטה לשנת 2009.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

ההיבט המשפטי

נדרש תיקון צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, תשס"ז-2007.
נדרש תיקון צו מס קניה (פטור), תשל"ו-1975.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 2928 מיום 13 בפברואר 2003, שעניינה מענק מכס שניתן לעולים.
החלטה מס' 1378 מיום 31 בינואר 2002, שעניינה מענק מכס שניתן לעולים.
החלטה מס' 169 מיום 20 במאי 2001, שעניינה שינויים בהרכב תקציב המדינה לשנת 2001.
החלטה מס' 1156 מיום 15 באפריל 1993, שעניינה מענק מכס שניתן לעולים כמענק מותנה.

ייעול שירותי הקליטה לעולים

מחליטים

1. להנחות את שר הקליטה לסגור את לשכת הקליטה ראשון לציון עד ליום 30.6.2009.
2. להפחית בהתאם לסעיף 1, 14 תקני כוח אדם ואת הכמויות הנלוות אליהם, מבסיס תקציב משרד הקליטה, לשנת 2010 ואילך.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

לאור ההאטה בקצב העלייה בשנים האחרונות מוצע לייעל את מערך שירותי הקליטה במשרד הקליטה באמצעות סגירה של לשכת הקליטה בראשון לציון. בהתאם מוצע להפחית את תקני כוח האדם והכמויות הנלוות אליהם מבסיס תקציב משרד הקליטה. את השירותים שניתנו בלשכת הקליטה בראשון לציון יוכלו העולים לקבל בלשכות סמוכות, כגון בלשכת הקליטה בחולון.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

צמצום מצבת כוח האדם במשרד הקליטה כמפורט בגוף ההחלטה.

ההיבט המשפטי

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי.

ביטול מענק משלים לסל הקליטה

מחליטים

להנחות את שר הקליטה לבטל את המענק המשלים לסל הקליטה ובהתאם להפחית מבסיס תקציב משרד הקליטה לשנת הכספים 2010 ואילך סך של 34 מיליוני ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

המענק המשלים מיועד לסייע בתשלומי שכר-הדירה עד סוף שנת הקליטה הראשונה והוא מתווסף כתשלום שמיני של סל הקליטה, במסגרת הסיוע הכספי שמעניק משרד הקליטה לעולים שלא במסגרת חוק סל קליטה. לאור המצב הכלכלי ועל מנת לעמוד במסגרת ויעדי תקציב המדינה לשנת 2010, מוצע לבטל את המענק המשלים לסל קליטה הניתן לכלל העולים למעט העולים מאתיופיה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

ההיבט המשפטי

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי.

שיכון

מתן הלוואות לזכאי משרד הבינוי והשיכון ממקורות בנקאיים

מחליטים

1. להנחות את שר האוצר ושר הבינוי והשיכון להרחיב את ההתקשרות עם הבנקים למשכנתאות לעניין מתן הלוואות מכספי הבנקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן – "ההסכם"), כך שהחל מיום 1 בינואר 2010 הלוואות לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן – המשרד) הרוכשים דירה שלא באזורי עדיפות לאומית, והינם בעלי ניקוד של 1700-1999 נקודות, יינתנו ממקורות בנקאיים, והכול על פי כללי המשרד לעניין מתן הלוואות לזכאים ובהתאם להוראות ההסכם.
2. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב האשראי של משרד הבינוי והשיכון בשנת הכספים 2010, 280 מיליוני ש"ח. כפועל יוצא מהקטנת תקציב האשראי, ולצורך הרחבת ההתקשרות עם הבנקים הכוללת סבסוד ועמלות, להוסיף 40 מיליוני ש"ח לבסיס תקציב הסיוע של המשרד באותה שנת כספים.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

משרד הבינוי והשיכון מעניק משכנתאות תקציביות, מכספי מדינה, בריבית של 4.5%-4% לזכאי משרד הבינוי והשיכון אשר עומדים בקריטריונים סוציו-אקונומיים ואחרים. החל משנת 2008, בעקבות החלטת הממשלה מספר 2212 מיום 12.8.07, מתן הלוואות לזכאים אשר צברו עד 1700 נקודות נעשה ממקורות בנקאיים, וזאת בתמורה לעמלה שנקבעה בהסכם עימם, ואילו רק הלוואות לבעלי ניקוד גבוה מהניקוד האמור ניתנות כהלוואות תקציביות, ממקורות המדינה, כפי שהיה קודם לכן (להלן: **שלב א'**). בשני המקרים ניתנת ההלוואה אך ורק לזכאי שנמצא כי הינו בעל יכולת החזר מתאימה. מניתוח תוצאות שלב א' עולה כי המדינה עמדה ביעדים שהציבה לעצמה ערב ביצוע שלב א', ועל כן ניתן לפעול להרחבת ההתקשרות עם הבנקים למשכנתאות לגבי קבוצת זכאים נוספת, כך שגם הלוואות לזכאים הרוכשים דירה באזור שאינו אזור עדיפות לאומית, וצברו ניקוד של 1700-1999 נקודות, יינתנו ממקורות בנקאיים. כפועל יוצא מהרחבת ההתקשרות גם ביחס לקבוצה זו, יש להפחית מבסיס תקציב האשראי לשנת הכספים 2010 של משרד הבינוי והשיכון 280 מיליוני ש"ח כפועל יוצא מהקטנת תקציב האשראי, ולצורך הרחבת ההתקשרות עם הבנקים הכוללת סבסוד ועמלות, להוסיף 40 מיליוני ש"ח לבסיס תקציב הסיוע באותה שנת כספים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 2212 מיום 12.8.07.

התאמות בסיוע בדיוור

מחליטים

1. להנחות את שר הבינוי והשיכון לתקן את אופן הגדרת הלוואת זכאות אישית לסיוע ברכישת דירה למשפחות חד הוריות, כך שהחל מיום 1 באוגוסט 2009, היקף ההלוואה האמורה יקבע ביחס לכל משפחה בהתאם למאפייניה האישיים, על בסיס מצבה חברתי-כלכלי ועל פי הכללים הנהוגים לעניין הלוואת זכאות אישית במשרד הבינוי והשיכון (להלן - "המשרד"), ולבטל את קביעת הניקוד המרבי הניתן למשפחות אלו כיום באופן אוטומטי. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב האשראי של המשרד לשנת הכספים 2009, 28 מיליון ש"ח, ומבסיס תקציב האשראי לשנת הכספים 2010, 68 מיליון ש"ח נוספים.
2. להנחות את שר הבינוי והשיכון לתקן את כללי הזכאות לסיוע בשכר דירה כך שהחל מיום 1 באוגוסט 2009, עולה חדש יקבל את הסיוע בשכר דירה בהתאם לזכאותו לסיוע האמור על פי מבחני הכנסה בלבד, והכול על פי הכללים הנהוגים במשרד הבינוי והשיכון לעניין זה. כמו כן, להשוות את הסיוע בשכ"ד למשפחות חד הוריות עולות לזה של משפחות חד הוריות ותיקות. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב הסיוע של המשרד לשנת הכספים 2009, 20 מיליון ש"ח, ומבסיס תקציב לשנת הכספים 2010, 28 מיליון ש"ח נוספים.
3. להנחות את שר הבינוי והשיכון לתקן את כללי הזכאות לסיוע בשכר דירה כך שהחל מיום 1 ביוני 2009 תבוטל תוספת הסיוע בשכר דירה בגין גיל הזכאי, במקרים בהם מתגורר הזכאי עם או אצל בני משפחתו. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב הסיוע של המשרד בשנת הכספים 2009, 31 מיליון ש"ח, וכן להפחית מבסיס תקציב הסיוע בשנת הכספים 2010, 22 מיליון ש"ח נוספים.
4. להנחות את שר הבינוי והשיכון לתקן את כללי הזכאות לסיוע בהחזר משכנתא כך שהחל מיום 1 ביוני 2009 יבוטל הסיוע בהחזר משכנתא (להלן - הסיוע) במקרים בהם ניתן הסיוע בגין דירה שנרכשה על ידי זכאי לסיוע בשותפות עם אחרים. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב הסיוע של המשרד לשנת הכספים 2009, 18 מיליון ש"ח, וכן להפחית מבסיס תקציב הסיוע לשנת הכספים 2010, 7 מיליון ש"ח נוספים.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

1. סיוע ברכישת דירה במשרד הבינוי והשיכון ניתן באמצעות מתן הלוואות מסובסדות, בהתאם לחוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992. סכום הלוואת הזכאות האישית נקבע בהתאם לניקוד שצברו הזכאים, על פי עמידה בקריטריונים האומדים את הסיכוי לרכישת דירה ומדרגים את הזכאים על פי רמה חברתית-כלכלית. הקריטריונים כוללים את מספר שנות הזכאות, מספר הילדים, וגודל משפחת המוצא של מבקשי הסיוע. על פי הכללים הנהוגים היום במשרד הבינוי והשיכון, משפחות חד הוריות חסרות דירה זכאיות באופן בלעדי לסיוע מרבי, ללא התייחסות לעמידה בקריטריונים אישיים אלה. לכן, במקרים מסוימים יתכן כי משפחה חד הורית עם ילד בוגר אחד תהנה מסיוע בהיקף גדול יותר ממשפחה מרובת ילדים. על כן מוצע להחיל גם על משפחות אלה את מבחן הקריטריונים האישיים, ככל מבקש סיוע. בהתאם לכך יש להפחית מבסיס תקציב האשראי של המשרד לשנים 2009-2010 סכום כולל של 96 מיליון ש"ח.
2. כיום, עולים חדשים זכאים לסיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון החל בשנה השנייה ועד השנה השישית ממועד עלייתם. הסיוע ניתן באופן גורף ללא התחשבות בקריטריונים אישיים של העולה, כגון יכולת השתכרות, ואף ללא הצגת חוזה שכירות. הסיוע האמור ניתן בנוסף לסיוע לרכישת דירה באמצעות הלוואה מסובסדת, וסיוע מקיף אחר הניתן על ידי משרד העלייה והקליטה, הכולל סל קליטה בשנה הראשונה לעלייה, וכן סיוע בשנים שלאחר מכן בתעסוקה,

במרכזי הכוונה והשמה ועוד. נוכח השינוי שחל בתמהיל העולים בשנים אחרונות, באופן שחלקם עלה מארצות מערב אירופה וארה"ב, אין מקום לקבוע זכאות אוטומטית לעולים. בהתאם לכך, מוצע לתקן את כללי הזכאות כך שהסיוע יינתן על פי מבחני הכנסה, ובכפוף להצגת חוזה שכירות, על פי הכללים הנהוגים היום במשרד הבינוי והשיכון. כמו כן, עולים זכאים לסיוע בשכ"ד החל מהשנה השנייה לעלייתם – לאחר סיוע קבלת "סל קליטה". בעוד שהסיוע לעולים נתמכים זהה לזה של הוותיקים, הרי שלמשפחות עולים חד הוריות יש סיוע מיוחד במשך שלוש השנים הראשונות ורק בשנה הרביעית הסיוע מושווה לזה של הוותיקות. מוצע להשוות את הסיוע שלהן לזה שניתן לכלל המשפחות החד הוריות הנזקקות. תיקון זה מאפשר הפחתה כוללת של 48 מיליון ש"ח מבסיס תקציב הסיוע של המשרד לשנים 2009-2010.

3. רבים מהזכאים לסיוע בשכר דירה מתגוררים עם ילדיהם ומשפחתם הגרעינית. בהתאם לכך, הזכאי הינו משתתף חלקי בעלויות החודשיות בגין הדיוור. בהתאם לכך מוצע לבטל את תוספת הסיוע בשכר דירה בגין גיל הזכאי במקרים בהם מתגורר הזכאי עם בני משפחתו, כך שהזכאי יהנה מסיוע בשכר דירה בשיערו הבסיסי בלבד, הניתן על פי מבחני הכנסה. בהתאם לכך, להפחית מבסיס תקציב הסיוע של המשרד לשנים 2009-2010 סכום כולל של 53 מיליון ש"ח.

4. זכאים לסיוע בהחזר משכנתא אשר רכשו דירה אחת בשותפות עם אחרים, גרים בדירה עם יתר בעלי הדירה, שהינם בדרך כלל ילדיהם ומשפחתם הגרעינית. בהתאם לכך, הנכס הינו בבעלות של בני המשפחה, כך שעלות החזר המשכנתא מתחלקת אף היא בין מספר בני משפחה, ובמקרה של פטירת הזכאי נשאר הנכס בבעלות המשפחה. בהתאם לכך, מוצע לבטל את הסיוע בהחזר משכנתא למי שרכשו דירה בשותפות ולהפחית מבסיס תקציב הסיוע של המשרד לשנים 2009-2010 סכום כולל של 25 מיליון ש"ח.

פנים

הפחתות בתקציב משרד הפנים (סעיף 18)

מחליטים

להפחית 55 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד הפנים, באופן הבא:

1. לבטל את פרס השר על ניהול תקין, ולהפחית 25 מיליון ש"ח מבסיס התקציב בהתאם.
2. לצמצם את היקף מענקי השר, ולהפחית 30 מיליון ש"ח מבסיס התקציב בהתאם.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

במטרה להפחית את ההוצאה הממשלתית בשנת הכספים 2010, מוצע להפחית 55 מיליון ש"ח מבסיס תקציב משרד הפנים, באופן הבא:

1. לבטל את פרס השר על ניהול תקין, אשר ניתן מדי שנה לרשויות מקומיות העומדות בפרמטרים ניהוליים ותקציביים, בהיקף של 25 מיליון ש"ח.
2. לצמצם את היקף מענקי השר, הניתנים לרשויות מקומיות לפי שיקול דעתו, כך שיעמדו על סכום של 70 מיליון ש"ח, במקום 100 מיליון ש"ח.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין

ההיבט המשפטי

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

תחבורה

הכללת רכבת ישראל בהסדר הבלו

מחליטים

להנחות את שר האוצר לעדכן את צו הבלו על הדלק (פטור והישבון, התשס"ה-2005) כלהלן:
1. להוסיף לתוספת לצו –

- א. בטור א' 4. משמש את רכבת ישראל כקרון או קטר הצורכים סולר באופן ישיר בעת הפעלתם"
- ב. בטור ב' המתייחס לסעיף 4 לעיל "100%".

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציבי

בשנת 2005 עודכן צו הבלו במטרה להשוות המס על הסולר למס על הבנזין. במקביל נקבע הסדר לפיו רכבים כמו גם גורמים אחרים המשמשים כמרכיב עיקרי בייצור הכנסה יזכו לפטור חלקי מתוספת המס על הסולר. הסדר זה מגולם בתוספת לצו, בה מפורטים הן הרכבים המוכרים לצרכי הפטור והן תקרת הצריכה בליטרים המוכרת לצורך זה.

בתוספת האמורה לא נכללו הקרונות והקטרים של רכבת ישראל. בשל העובדה כי קטרי וקרונות רכבת ישראל מהווים גורמי ייצור בתחום התחבורה מוצע להכלילם בהסדר הבלו על מנת שיזכו להחזר בגין תשלומי הבלו. הכנסת רכבת ישראל להסדר הבלו תביא לשיקוף נאמן של הוצאות הרכבת באופן דומה לזה הקיים בגורמי התחבורה האחרים ותאפשר הפחתת התמיכה ברכבת ישראל בתקציב המדינה. לאור זאת, ניתן יהיה להפחית את בסיס תקציב בשנת הכספים 2010 באופן שיגלם את החזר המס על הבלו עד גובה של כ- 75 מיליון ש"ח.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי

ההיבט המשפטי

נדרש תיקון לצו, כמפורט לעיל.

ביטחון

תיעודף לוחמים בפרישה

מחליטים

1. להנחות את הרמטכ"ל לעשות את כל הפעולות הנדרשות, כך שהחל ממועד קבלת החלטה זו ואילך, הוא לא יורה על פיטוריו של חייל ששירת בשירות קבע אם כתוצאה מהוראה זו יהא החייל זכאי לקבלת קצבה במועד הפיטורים ואילך, וכן כי לא יעשה שימוש במסגרת הסמכות הנתונה לו לפי סעיף 13 לחוק שירות הקבע, והכול אם הורה על פיטורים בשנת תקציב של לא יותר מ-250 חיילים בשירות קבע ונתקיימו אחד מהמפורטים לגבי אותו חייל:
  - א. הוא הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בתוספת לחוק שירות הקבע;
  - ב. הפיטורים נעשו מחמת אי התאמתו של החייל, מחמת נכותו או מחמת משמעת;
  - ג. הוא שירת בתפקיד אשר בשלו שולמה לו תוספת רמת פעילות א' בשירות קבע במשך תקופה של 10 שנים לפחות. לעניין זה, "תוספת רמת פעילות א'" – תוספת רמת פעילות א' או תוספת בשל רמת פעילות ששיעורה עולה על התוספת האמורה.
2. לתקן את חוק שירות הקבע, כך שסעיף 12(1) לחוק האמור יבוטל.
3. האמור בסעיף 1 להחלטה זו לא יחול לגבי ביטולים של תקני קבע מובהק כפי שתחליט הממשלה או כפי שיחליט הרמטכ"ל מפעם לפעם. ככל שיחליט הרמטכ"ל על ביטול תקנים בצבא, הוא יעשה-כן, מבלי לגרוע מהוראות כל דין, גם בתיאום עם הממונה על אגף התקציבים במשרד האוצר.
4. לתקן את חוק הגימלאות כך שסעיף 72א לחוק האמור יבוטל.
5. (א) להנחות את נציב שירות המדינה, כך שהחל ממועד קבלת החלטה זו ואילך הוא לא יורה על פיטוריו של עובד ששירת בשירות הביטחון, אם כתוצאה מהוראה זו יהא עובד שירות הביטחון זכאי לקבלת קצבה במועד הפיטורים ואילך, אלא אם נתקיימו אחד מהתנאים המפורטים בסעיף 1(א) עד (ג) להחלטה זו בהתאמה.
  - (ב) האמור בסעיף 3 להחלטה זו, יחול, בשינויים המחויבים, גם בשירות הביטחון.
6. (א) להנחות את המפכ"ל ואת נציב שירות בתי הסוהר, כך שהחל ממועד קבלת החלטה זו ואילך לא יורה על פיטוריו של שוטר או סוהר, ששירת במשטרה או בשירות בתי הסוהר, לפי העניין, אם כתוצאה מהוראה זו יהא השוטר או הסוהר, לפי העניין, זכאי לקבלת קצבה במועד הפיטורים ואילך, וכן כי לא יעשה שימוש במסגרת הסמכות הנתונה לו לפי סעיף 73 בחוק הגמלאות, והכל אלא אם נתקיימו אחד מהתנאים המפורטים בסעיפים 1(א) עד (ג) להחלטה זו בהתאמה.
  - (ב) האמור בסעיף 3 להחלטה זו יחול, בשינויים המחויבים, גם במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.
7. הוראות סעיפים 1 עד 6 בהחלטה זו ייכנסו לתוקפם החל ביום 1 בינואר 2010.
8. כל האמור בהחלטה זו יחול, בשינויים המחויבים, גם לגבי הליך הוצאה לקצבה מוקדמת במימון אוצר מדינה של חייל חדש ועובד ביטחון חדש.
9. לעניין החלטה זו –
  - "חוק הגימלאות" – חוק שירות המדינה (גמלאות)[נוסח משולב], התש"ל-1970;
  - "חוק שירות הקבע" – חוק שירות הקבע (גמלאות)[נוסח משולב], התשמ"ה-1985;
  - "חייל חדש" – כמשמעותו בסעיף 67א לחוק שירות הקבע;
  - "עובד ביטחון חדש" – כמשמעותו בסעיף 108ב לחוק הגימלאות;
  - "שירותי הביטחון" – כמשמעותם בסעיף 63א לחוק הגימלאות.
10. להפחית, בהתאם להחלטה זו החל משנת הכספים 2010, 420 מיליוני ש"ח מבסיס תקציב משרד הביטחון

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

בהתאם לסעיף 10(4) לחוק שירות הקבע (גמלאות)[נוסח משולב], התשמ"ה – 1985 (להלן – **חוק שירות הקבע**), חייל ששירת בשירות קבע 10 שנים לפחות והגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק א' בתוספת, ופוטר, זכאי לקצבה עם פיטוריו למשך כל ימי חייו. האמור חל גם בהתאם לסעיף 13 לחוק שירות הקבע לגבי חייל ששירת בשירות קבע שמונה שנים לפחות, הגיע לגיל האמור, והרמטכ"ל הוראה על יציאתו לקצבה.

כך למשל, חייל בשירות קבע אשר נולד במועד שחל ממאי 1967 ואילך, ופוטר בהגיעו לגיל 42 זכאי לקצבה ממועד הפיטורים ואילך.

בהתאם לאמור, בממוצע יוצאים משרתי שירות קבע לקצבה בגילאים שבין 45 לבין 46. במילים אחרות, לאחר כ- 25 שנות שירות (ובכלל זה: שנות לימודים אקדמאיים) פורש משרת שירות קבע מצה"ל ועשוי לקבל במשך עשרות שנים תשלומי קצבה. מעבר לפער הקיים במצב זה ביחס לכל מגזר אחר במשק בכלל ובשירות הציבורי בפרט, לגיל הפרישה הנמוך משמעותיות כבדות הן בתחום התקציבי, והן באפשרות של צה"ל למצות את כוח האדם המשרת.

כך, מתחילת שנות התשעים גדל תקציב הגמלאות בצה"ל ביותר מפעמים וחצי, והוא צפוי להגיע בשנת 2009 לסכום של כ- 4.5 מיליארד ש"ח. אם לא ייערכו שינויים מהותיים במתכונת הפרישה לגמלאות, צפויה אוכלוסיית הגמלאים כמעט להכפיל את עצמה והתקציב בטווח הארוך צפוי לגדול משמעותית.

בהתאם להמלצות הוועדה לבחינת תקציב הביטחון (וועדת ברודט) יש לפעול מיידית להעלאת גיל הפרישה בצה"ל ובכך להביא להתייעלות בתקציב כוח האדם של מערכת הביטחון. בהתאם לאמור, מוצע להעלות את גיל הפרישה מצה"ל באופן דיפרנציאלי, כך שמשרתי קבע ששירתו ביחידות קרביות תקופה ממושכת יפרשו בגיל מוקדם יחסית, ויתר המשרתים יפרשו בגיל מבוגר יותר.

בהתאם להוראות חוק שירות המדינה (גמלאות)[נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן – **חוק הגמלאות**), שוטרים וסוהרים, רשאים לפרוש משירותם ולקבל קצבה מיידית בגילאים הנמוכים מהמקובל בשירות המדינה. במסגרת תיקון החוק, מוצע לדחות את גיל הפרישה גם בגופים אלו, ובכך לאפשר לעובדים לתרום מניסיונם עוד מספר שנים למערכת, ובמקביל להפחית את נטל המחויבות האקטוארית לתשלומי גמלאות הנוצרת כתוצאה מגיל הפרישה הנמוך.

יצוין כי העלאת גיל הפרישה החל משנת 2010 תפנה סכום של כ-420 מיליוני ש"ח בתקציב הביטחון (350 מיליון ש"ח למשך 7 שנים ו-70 בבסיס התקציב שיצטברו במשך 12 שנים), ובסך הכל לאורך שנות יישום המהלך, יפוננו מקורות להתעצמות בצה"ל בסכום חד פעמי המוערך בכ- 4.2 מיליארד ש"ח ובנוסף בסך של כ-840 מיליוני ש"ח בבסיס התקציב משנת 2023 ואילך. ייתכן כי בהתאם לסיכום עם מערכת הביטחון העלאת גיל הפרישה תאריך על פני תקופה ארוכה יותר.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין השפעה.

ההיבט המשפטי
תיקון חוק הגמלאות וחוק שירות הקבע.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
החלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007.

התאמות בתקציב משרד הביטחון

מחליטים

1. לתקן את החלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007 (להלן – **ההחלטה הקודמת**), כך שישונה המתווה הרב שנתי לתקציב הביטחון באופן שלא יוגדל תקציב הפעולות של משרד הביטחון בשנת הכספים 2010. ביחס לשנת הכספים 2009.
2. להפחית את תקציב ההרשאה להתחייב של משרד הביטחון החל משנת הכספים 2009 לרמת הניצול שלו בשנת 2007 במחירי 2009.
3. להטיל על שר הביטחון והרמטכ"ל לפי העניין:
  - א. לבטל את המשלחת הביטחונית בפריס, ולבטל 4 משרות של עובדיה וכן 20 משרות של עובדים מקומיים ישראלים בהתאם.
  - ב. לצמצם את המשלחת הביטחונית בניו יורק ולהפחית 33 משרות שליחים ו-140 עובדים מקומיים ישראלים בהתאם, ולהעביר את מיקום המשלחת לווינגטון.
  - ג. לבטל 1,050 תקני קבע מובהק במערך הלא לוחם עד ליום 31 בדצמבר 2009, כך שיעמדו על מספר תקני הקבע המובהק שאושרו בחוק התקציב השנתי לשנת 2008.
  - ד. בנוסף לסעיף ג' לעיל, לאזרח 1,000 תקני קבע מובהק במערך הלא לוחם עד ליום 31 בדצמבר 2009.
  - ה. בהתאם לאמור בסעיף זה לעיל, להפחית, בנוסף לאמור בסעיף 1 להחלטה זו, סכום של 530 מליון ש"ח מבסיס תקציב השכר של תקציב משרד הביטחון החל משנת הכספים 2010.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

בהחלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007, שבמסגרתה אומצו עיקרי מסקנות הוועדה לבחינת תקציב הביטחון (להלן – **ועדת ברודט**), הוחלט כי תקציב הביטחון יהיה תקציב רב שנתי, אשר מוחרג מהפחתות רוחביות.

במסגרת המלצות ועדת ברודט הומלץ כי במידה שתהיה צמיחה שלילית לנפש יהיה צורך לבצע התאמות בתקציב הרב שנתי. לנוכח תחזית לצמיחה שלילית לנפש בשנים 2009 ו-2010, מוצע לבצע הפחתה של כמיליארד ש"ח בתקציב הפעולות של משרד הביטחון, והפחתה נוספת של 530 מיליון ש"ח בתקציב השכר.

1. הפחתות בתקציב הפעולות יבוצעו, באמצעות הפחתות רוחביות בגופי צה"ל השונים לעל פי סדר העדיפויות שייקבעו שר הביטחון והרמטכ"ל.
2. משרד הביטחון מנצל כ-60% מתקציב ההרשאה להתחייב הניתן לו. היקף ההרשאה להתחייב אותה דורש משרד הביטחון מידי שנה גבוה משמעותית מהיקף ההרשאה אותה הוא מממש על בסיס היכולת התקציבית הרב-שנתית שלו, כך שתקציב ההרשאה להתחייב אינו מהווה מגבלה תקציבית אפקטיבית. על מנת לשפר את הבקרה על תקציב ההרשאה להתחייב וכפועל יוצא על תקציב הביטחון כולו, מוצע להפחית את גובהה, כך שתתאים לביצוע הרב שנתי בפועל וכן לייצר מערכת בקרה חיצונית טובה יותר להתקשרויות במערכת הביטחון.
3. הפחתות ברכיב השכר יבוצעו באמצעות הצעדים הבאים:
  - א. מוצע לבטל את המשלחת לפריס בה משרתים 4 שליחים ו 20 עובדים מקומיים ישראלים.
  - ב. המשלחת הגדולה ביותר של משרד הביטחון ממוקמת בניו-יורק, ומונה כ-36 שליחים וכ-152 עובדים מקומיים נוספים. מאחר שקיימת גם משלחת בווינגטון אין הצדקה לקיום שתי משלחות מוצע להעביר את המשלחת לווינגטון בכדי לחסוך בעלויות, ולהותיר במשלחת בניו יורק 3 נציגים ו 12 עובדים בלבד.

- ג. מוצע להחזיר את מצבת חיילי הקבע המובהק לשיא התקן שאושר בחוק התקציב השנתי לשנת התקציב 2008 – כלומר להפחית 1,050 תקני קבע מובהק.
- ד. מוצע לאזרח 1,000 משרות של חיילי קבע מובהק במקצועות בעלי אופי אזרחי כגון משפטנים, מהנדסים וכלכלנים, מהלך זה יוזיל את עלויות ההעסקה, ואת המחויבות הפנסיונית ויפנה כ 100 מליון ש"ח, בהבשלה מלאה של המהלך, בבסיס תקציב הביטחון.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

הפחתת 1,050 תקני כוח אדם ממערכת הביטחון. ואיזרוח 1,000 תקנים נוספים.

ההיבט המשפטי אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
החלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007.

שינויים בתנאי שרות ורכיבי שכר למערך הלא לוחם

מחליטים

בהתאם להחלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007 לאימוץ המלצות הוועדה לבדיקת תקציב הביטחון (להלן - וועדת ברודט) -

1. להטיל על שר הביטחון והרמטכ"ל, לפי העניין, לבצע את הפעולות המפורטות להלן, כך שיחולו החל מיום 1 בספטמבר 2009 ואילך:

- א. לבטל את תשלום גילום המס על זקיפת הטבה על רכב צמוד בצה"ל, למעט למשרתי קבע מהמערך הלוחם.
  - ב. להפחית את מכסת היוצאים ללימודים אקדמאים בשנה ב-800 וכן לקבוע כי מתן זכאות ליציאה כאמור יינתן רק למשרתי קבע מהמערך הלוחם, ולהפחית את מספר התקנים בצה"ל בהתאם.
  - ג. לקבוע קריטריונים מחמירים ל"הסעות אוויריות" (כולל במסוקי סער), כך שמספרן של אלו יפחת ב 50%.
  - ד. לא יאושרו טיסות מסחריות במחלקת עסקים לעובדי מערכת הביטחון ולחיילים. האמור לא יחול לגבי מנכ"ל משרד הביטחון והרמטכ"ל.
  - ה. להפחית את תקציב הנסיעות לחוץ לארץ בצה"ל ובמשרד הביטחון בסכום של 80 מליון ש"ח;
  - ו. להפחית את צבירת "ותק הפעילות" בצה"ל החל מיום 1 בספטמבר 2009 ואילך, כך שהצבירה השנתית של תוספת "ותק הפעילות" תעמוד על 5% במקום 10%.
  - ז. לתאם עם שר האוצר את העברת האחריות לניהול הרכבים הצמודים של עובדי משרד הביטחון למנהל הרכב הממשלתי.
  - ח. לקבוע כי מכסות הקילומטרים להחזר הוצאות רכב ורמות הניידות לעובדים במשרד הביטחון ייקבעו על פי מפתח שייקבע בהתאם למקובל בשירות המדינה.
  - ט. להקפיא, החל מיום 1 באוגוסט 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010, את כל קידומי דרגות השכר וכן את זחילת הוותק בצה"ל ובמשרד הביטחון לחיילים שאינם מהמערך הלוחם.
2. להטיל על הממונה על השכר במשרד האוצר:
- א. בהמשך לסעיף 1.1' בהחלטה זו, לקבוע בשיתוף עם צה"ל שינויים במערכת השכר של אנשי הקבע מתוך מטרה להתאים את התגמול הניתן לצרכי כוח האדם של צה"ל, בין היתר, תוך התייחסות לצרכים הנובעים מיישום מודל השירות החדש;
  - ב. בהמשך לסעיף 1.1' בהחלטה זו, לקבוע בשיתוף עם צה"ל בראשות ראש אגף כח אדם לקבוע הסדרים לביצוע ההחלטות הקבועות בפסקה זו, באופן ששכרם של מקבלי תוספת ותק פעילות, ששירתו וישרתו במערך הלוחם לא ייפגע, ובאופן שסך השינויים במבנה השכר לא יגרמו לשינויים בסך עלויות השכר של אנשי הקבע המשרתים במערך הלוחם.
3. להטיל על שר הביטחון לבצע את כל הפעולות הנדרשות כך שימוסה שווי נקודות הספורט לאנשי הקבע, פרט לאנשי הקבע מהמערך הלוחם, זאת בהתאם להנחיות רשות המיסים.
  4. להנחות את שר הרווחה והשירותים החברתיים לתקן את תקנות חוק הביטוח הלאומי (דמי ביטוח בעד חייל בשירות קבע), התשכ"ה-1965, כך ששיעור דמי הביטוח המנוכים משכר אנשי קבע יהיה זהה לשאר העובדים במשק. האמור בסעיף זה לא יחול על אנשי הקבע מהמערך הלוחם.
  5. להנחות את שר הבריאות לתקן את תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הסדרים לגבי חיילים ובני משפחותיהם), התשנ"ה-1995, כך ששיעור דמי הביטוח המנוכים משכר המשולם לאנשי קבע יהיה זהה לשאר העובדים במשק. האמור בסעיף זה לא יחול על משרתי קבע מהמערך הלוחם.
  6. להפחית בהתאם לאמור בסעיפי החלטה זו לעיל את תקציב הביטחון ב 600 מליון ש"ח החל משנת הכספים 2010.

7. לעניין החלטה זו-

"משרת קבע מהמערך הלוחם" - משרת קבע אשר משולמת לו תוספת רמת פעילות א' או שירת בתפקיד אשר בשלו שולמה לו תוספת רמת פעילות א' בשירות קבע במשך תקופה של 10 שנים לפחות. לעניין זה, "תוספת רמת פעילות א'" – תוספת רמת פעילות א' או תוספת בשל רמת פעילות ששיעורה עולה על התוספת האמורה.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

1. במסגרת המלצות המופיעות בהחלטה מס' 2236 מיום 12 באוגוסט 2007, שבמסגרתה אומצו עיקרי מסקנות הוועדה לבחינת תקציב הביטחון (להלן - **ועדת ברודט**), הומלץ כי במידה שתהיה צמיחה שלילית לנפש יהיה צורך לבצע התאמות בתקציב הרב שנתי. לנוכח תחזית לצמיחה שלילית לנפש בשנים 2009 ו-2010. מוצע לנקוט את הפעולות הבאות בתנאי השכר ותנאי השרות של משרתי הקבע ועובדי משרד הביטחון:

א. לאנשי קבע משולם בשכרם גילום מס על זקיפת הטבה בשל רכב צמוד בצה"ל.

מוצע לבטל הטבה זו למשרתי קבע שאינם מהמערך הלוחם. המשמעות התקציבית של מהלך זה הינה הפחתת 165 מיליון ש"ח מבסיס תקציב הביטחון.

ב. בכל שנה ישנם מעל 1,000 משרתי קבע אשר נמצאים בחופשת לימודים אקדמאים. במהלך החופשה האמורה הם מקבלים משכורת מלאה והשתתפות בשכר הלימוד. רק חלק קטן של המשרתים האמורים הם לוחמים בתכניות לתמרוץ ליבת העיסוק הצה"לית.

מוצע להפחית את מכסת היוצאים ללימודים אקדמאים בשנה, כך שהזכאות תינתן מתן אך ורק למשרתים בליבת העיסוק הצה"לי, היינו: תכנית אופק ומקבילותיה בזרועות, והפחתת מספר התקנים בצבא בהתאם.

משמעות מהלך זה הינה הפחתת כ-800 תקנים והפחתת כ-160 מיליון שקלים בהבשלה מלאה של ההצעה בבסיס תקציב הביטחון.

ג. טייסים ואנשי חיל האוויר מוטסים בטיסות ת"ש לבסיסים בדרום במקום לנסוע בתחבורה ציבורית או להתגורר סמוך למקום השירות. כמו-כן, קצינים בכירים משתמשים במסוקים גם לנסיעות שניתן לעשותן באמצעות כלי רכב. שעת טיסה של מסוק סער מוערכת בכ - 7,500 דולר ארה"ב.

מוצע לקבוע כי ייקבעו קריטריונים מחמירים לזכאות לטיסות ת"ש. האמור לא יחול לגבי הסעות אוויריות לראש הממשלה, שר הביטחון והרמטכ"ל. מהלך זה יביא להפניית כ-25 מיליון ש"ח מבסיס תקציב הביטחון.

ד. מוצע לקבוע כי לא יאושרו טיסות מסחריות במחלקת עסקים לעובדי מערכת הביטחון ולחיילים. האמור לא יחול לגבי מנכ"ל משרד הביטחון והרמטכ"ל. מהלך זה יביא לחסכון של כ-15 מיליון ש"ח מבסיס תקציב הביטחון.

ה. לצה"ל ולמשרד הביטחון תקציב שנתי של כ-160 מיליון ש"ח, אשר מיועד למימון נסיעות לחו"ל למטרות שונות, וביניהן: רכש, סיורים, מפגשים, אימונים, העשרת הפרט. מוצע להפחית את תקציב הנסיעות לחו"ל בסכום של 80 מיליון ש"ח, ולהפחית בהתאם את בסיס תקציב הביטחון.

1. השכר הבסיסי של משרתי הקבע בצה"ל נגזר משכרם של עובדי המדינה. על שכר בסיסי זה מתווספות מספר תוספות הייחודיות למשרתי הקבע. אחת התוספות הינה תוספת "רמת פעילות" המביאה לידי ביטוי בשכר את אופי הפעילות של משרת הקבע.

במקביל, ובמקרים בהם רמת הפעילות הקודמת גבוהה מזו הנוכחית, מוענק רכיב שכר נוסף המכונה "ותק פעילות". תפקיד רכיב זה הוא לשמר חלק מרמת הפעילות שהתקבלה בתפקיד הקודם. אופן הפעלת וותק הפעילות נעשה על פי הכללים הבאים:

1. זמן מזערי לצורך צבירת וותק פעילות הינו 3 שנים ו 9 חודשים.
2. עבור כל שנה ברמת פעילות נצברים 10% מרמה זו.
3. ניתן לצבור עד 90% כלומר הצבירה המירבית מושגת בתום 9 שנים.

כ-30% מקרב אנשי הקבע זוכים לתוספת וותק פעילות, כלומר כשליש מאנשי הקבע אינם מקבלים את שכרם על פי רמת הפעילות הנוכחית שלהם. בהתאם לכך, מצטמצם פער השכר בין חיילים קרביים (המקבלים תוספת "רמת פעילות" גבוהה) לבין חיילים שאינם קרביים אך היו כאלה בעבר, שכן אלו יכולים להגיע לעד 90% מהתוספת.

לפיכך, מוצע להפחית את תוספת רמת הפעילות הנצברת. כן מוצע להשתמש במקורות הצפויים להיווצר עקב הפחתת תוספת ותק פעילות על מנת להתאים את התגמול הניתן לצרכי כוח אדם של צה"ל, בין היתר, תוך התייחסות לצרכים הנובעים מיישום מודל שירות הקבע של צה"ל.

ז. צי הרכב של משרד הביטחון מנוהל על ידי המשרד, והדבר יוצר כפילות עם מנהל הרכב הממשלתי. מוצע להעביר את ניהול הרכבים הצמודים למנהל הרכב הממשלתי.

ח. במשרד הביטחון ישנם קריטריונים מקלים לקבלת חוזר נסיעות. כמעט כל עובד זכאי להחזר הוצאות רכב ברמת ניידות הגבוהה משמעותית מעובדים אחרים בשירות המדינה. מוצע להחיל את הקריטריונים הנהוגים בכלל משרדי הממשלה על כללי החזר הוצאות רכב (לרבות מכסות קילומטרים ורמות ניידות). החלטה זו תחול רק על חיילים שאינם במערך הלוחם.

מהלך זה צפוי להביא להפחתת 5 מיליון ש"ח.

ט. מוצע לקבוע כי יוקפאו כל קידומי הדרגות וזחילת הוותק בצה"ל ובמשרד הביטחון. מהלך זה צפוי לחסוך כ-200 מיליון ש"ח בשנת הכספים 2010. החלטה זו תחול רק על חיילים שאינם במערך הלוחם.

2. מוצע להטיל על הממונה על השכר במשרד האוצר להגיע להסכמות עם אגף כח אדם בצה"ל בדבר קביעת כללים חדשים לשכר משרתי הקבע הנובעים משינוי שיטת צבירת ותק הפעילות.

3. שווי נקודות הספורט הינו 900 ש"ח בשנה והן מיועדות לרכישת ביגוד וציוד ספורט לאיש הקבע ומשפחתו.

מוצע למסות את נקודות הספורט. מהלך זה יביא לתוספת של 6.5 מיליון ש"ח להכנסות המדינה. החלטה זו תחול רק על חיילים שאינם במערך הלוחם.

4. משרתי הקבע משלמים דמי ביטוח לאומי מופחתים לעומת שאר העובדים במשק. במסגרת הרפורמה הכוללת במס שנכנסה לתוקפה החל ביום 1 בינואר 2006 הוחלט לשנות את שיעור ההפרשה לביטוח לאומי לכלל אזרחי המדינה: 7% עבור חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ו 0.4% על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק. בהתאמה, התקבלה החלטה לתקן גם את שיעורי ההפרשה של אנשי הקבע, היינו: ששיעורי ההפרשה של אנשי הקבע יהיו 3.95% - עבור חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ו 0.35% - עבור חלק השכר הנמוך שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק. חלק המעסיק של משרד הביטחון הינו 5.67% במקום 4.93% המקובל בשאר חלקי המשק.

מוצע להנחות את שר הרווחה והשירותים החברתיים לתקן את תקנות חוק הביטוח הלאומי (דמי ביטוח בעד חייל בשירות קבע), התשכ"ה-1965, כך שמשרתי הקבע ישלמו מס בשיעור זהה לשאר האוכלוסייה, וכי משרד הביטחון ישלם חלק המעסיק המקובל במשק. המשמעות התקציבית הינה תוספת של כ-80 מליון ש"ח לגבית המיסים, והפחתת 40 מליון ש"ח מתקציב הביטחון מתשלום לביטוח לאומי לטובת שימושים אחרים. החלטה זו תחול רק על חיילים שאינם במערך הלוחם. חיילי המערך הלוחם יקבלו גילום מס מלא בגובה תוספת המס שתחול עליהם.

5. משרתי הקבע משלמים דמי ביטוח בריאות מופחתים לעומת שאר העובדים במשק. במסגרת הרפורמה הכוללת במס שנכנסה לתוקפה החל מיום 1 בינואר 2006 הוחלט לשנות את שיעור ההפרשה לביטוח בריאות לכלל אזרחי המדינה: 5% עבור חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ו 3.1% על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק. בהתאמה, התקבלה החלטה לתקן גם את שיעורי ההפרשה של אנשי הקבע, כך ששיעורי ההפרשה של אנשי הקבע יהיו 4% - עבור חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק ו 2.4% - עבור חלק השכר הנמוך שאיננו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק. החלטה זו תחול רק על חיילים שאינם במערך הלוחם. חיילי המערך הלוחם יקבלו גילום מס מלא בגובה תוספת המס שתחול עליהם.

מוצע להנחות את שר הבריאות לתקן לאת תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הסדרים לגבי חיילים ובני משפחותיהם), התשנ"ה-1995, כך שמשרתי הקבע ישלמו מס בשיעור זהה לשאר האוכלוסייה. המשמעות התקציבית הינה תוספת של כ-45 מליון ש"ח לגבית המיסים.

השפעת ההצעה על התקציב

נקיטת צעדים אלו תפחית בכ-600 מליון ש"ח, בהבשלה מלאה, את בסיס תקציב השכר, ותגדיל את הכנסות המדינה בכ-130 מליון שקלים נוספים.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

ביטול 800 תקנים של משרתי קבע שאינם בליבת העיסוק הנמצאים בחופשה לצורך לימודים אקדמאיים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 4136 מיום 9 באוגוסט 2005 - התאמת הדיפרנציאציה בתשלום דמי ביטוח בריאות ודמי ביטוח לאומי בצה"ל.

החלטה מס' 2119 מיום 29 ביולי 2007.

עדכון תנאי פרישה למשרתים במערך הלא לוחם - בשירות קבע

מחליטים

1. לקבוע כי משרת קבע אשר זכאי לפנסיה תקציבית יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 50 לפחות. ואולם, משרת קבע כאמור יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה אם סיים את שירותו בגיל 45 לפחות, וזאת באשר לימי מחלה אשר נצברו לזכותו עד למועד קבלת החלטה זו.
2. על אף האמור בסעיף 1 להחלטה זו, לקבוע כי משרת קבע אשר זכאי לפנסיה תקציבית ואשר שירת לפחות 10 שנים ברמת פעילות א' ומעלה יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 45 לפחות. אולם, משרת קבע כאמור יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 40, וזאת באשר לימי מחלה אשר נצברו לזכותו עד למועד קבלת החלטה זו.
3. לקבוע כי המספר המרבי של ימי חופשה שמשרת קבע רשאי לצבור ביום 31 בדצמבר של שנה יוגבל ל- 55 ימים. אולם, ראש אכ"א רשאי לאשר למשרת קבע לצבור ימי חופשה מעבר למספר המרבי של ימי החופשה שמשרת קבע רשאי לצבור בסך הכל, ביום 31 בדצמבר של אותה שנה, וזאת בהתאם לקריטריונים המקובלים בשירות המדינה. מספר הימים הניתנים לאישור לפי פסקה זו, החל ממועד קבלת החלטה זו, לא יעלו על 140 ימים עבור כל תקופת השירות.
4. לקבוע כי משרת קבע אשר צבר מעל 140 ימי חופשה (להלן: "יתרת ימים"), נכון למועד קבלת החלטה זו, יחויב לממש את יתרת הימים בתוך פרק זמן שלא יעלה על שלוש שנים, בהתאם לתוכנית שתאושר על ידי ראש אכ"א. לא ניצל משרת קבע בתוך התקופה של שלוש השנים האמורה – יבוטלו ימי חופשה אלה ומשרת הקבע לא יהיה זכאי להם לאחר אותה תקופה או לקבל תמורה בעדם.
5. לקבוע כי משרת קבע יהיה זכאי לפדות את ימי החופשה אשר נצברו לזכותו מכאן ולהבא רק במועד סיום שירותו.
6. על אף האמור לעיל, משרת קבע יהיה זכאי לפדות את ימי החופשה אשר נצברו לזכותו עד למועד קבלת החלטה זו גם במועד שלפני סיום שירותו.

דברי הסבר

לסעיפים 1,2 :

משרתי הקבע מקבלים כיום פיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה אם סיימו את שירותם בגיל 45. למשרתים בתפקידים קרביים ניתנת אפשרות זו כבר בגיל 40. לשם השוואה, עובדי מדינה זכאים לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה אם סיימו את שירותם בגיל 55 ומעלה.

לפיכך, האפשרות לפדיון ימי מחלה בגילאים אלו מהווה הטבה חריגה ביחס לשירות המדינה. מעבר לכך, הנושא מהווה תמריץ שלילי להעלאת גיל הפרישה.

המגמה, הן בשירות המדינה והן בצה"ל, הינה הארכת תקופת העבודה ודחיית גיל הפרישה. גיל פרישת חובה בשירות המדינה הועלה בשנתיים. גם מודל שירות הקבע החדש מבטא הכרה בכך שניתן וצריך לדחות את גיל הפרישה משירות הקבע על מנת לאפשר למערכת ליהנות מניסיונם של המשרתים שנים ארוכות יותר, ועל מנת לחסוך בעלויות פנסיוניות.

בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי משרת קבע אשר זכאי לפנסיה תקציבית יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת

מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 50 לפחות. ואולם, משרת קבע כאמור אשר שירת לפחות 10 שנים ברמת פעילות א' ומעלה יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 45 לפחות.

ואולם, משרת קבע אשר זכאי לפנסיה תקציבית יהיה זכאי לפיצוי חופשת מחלה שלא נוצלה אם סיים את שירותו בגיל 45 לפחות, וזאת באשר לימי מחלה אשר נצברו לזכותו עד ליום קבלת החלטת ממשלה זו. כמו-כן, משרת קבע אשר זכאי לפנסיה תקציבית ואשר שירת לפחות 10 שנים ברמת פעילות א' ומעלה יהיה זכאי לפיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה רק אם סיים את שירותו בגיל 40 לפחות, וזאת באשר לימי מחלה אשר נצברו לזכותו עד ליום קבלת החלטת ממשלה זו.

לסעיפים 3,4,5:

עובד מדינה אשר זכאי למכסה שנתית של 22 ימי חופשה אינו רשאי לצבור ביום 31 בדצמבר של השנה מספר ימי חופשה העולים על 55 ימים. ואולם, מנהל כללי של משרד ממשלתי רשאי לאשר לעובד מדינה כאמור לצבור ימי חופשה מעבר למספר המרבי של ימי החופשה שעובד רשאי לצבור בסך הכל, ביום ה-31 בדצמבר של אותה שנה, וזאת אם נוכח לדעת שנבצר מן העובד, מחמת לחץ העבודה, לנצל את מלוא מכסת ימי החופשה. מספר הימים הניתנים לאישור כאמור לא יעלו על 140 ימים עבור כל תקופת השירות. המדובר באישור חריג של מנהל כללי ועל כן אין משתמשים באישור האמור באופן גורף בשירות המדינה.

אלא שבצה"ל מאשרים פעמים רבות למשרת קבע לצבור 140 ימים עבור כל תקופת השירות. מעבר לבעייתיות במצב של עבודה רצופה ללא יציאה לחופשות, מצב זה גורם לעלויות גבוהות למערכת בעת פדיון החופשה הצבורה. לפיכך מוצע להנחות את ראש אכ"א לאשר למשרת קבע לצבור ימי חופשה מעבר למספר המירבי של ימי החופשה שמרת קבע רשאי לצבור בסך הכל, ביום 31 בדצמבר של אותה שנה, וזאת בהתאם לקריטריונים המקובלים בשירות המדינה.

כמו-כן, בשירות המדינה ניתן לפדות ימי חופשה רק עם סיום שירותו של העובד. לא כך מצב הדברים ולכן מוצע לתקן עניין זה בצה"ל ולהתאימו לנהוג בשירות המדינה. ואולם, משרת קבע יהיה זכאי לפדות את ימי החופשה אשר נצברו לזכותו עד לקבלת החלטת ממשלה זו גם במועד שלפני סיום שירותו.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי

ההיבט המשפטי

הסדרת הנושאים האמורים תתבצע בהתאם לסיכומים בין משרדיים בין משרד האוצר לבין צה"ל, ובהתאם לכללי משפט העבודה.

התאמת תקציב לביצוע בחוק קליטת חיילים משוחררים

מחליטים

1. לתקן את חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 (בהחלטה זו – **החוק**), באופן הבא:
  - א. לבצע בשנת 2009 הפחתה חד פעמית בסכום של 35 מיליון ש"ח מתקציב הקרן לסיוע נוסף;
  - ב. תבטל החובה להעביר סכום שלא נוצל בקרן לסיוע נוסף בשנת כספים פלונית לשנה שאחריה.
2. בהתאם לאמור בסעיף 1 להחלטה זו, להפחית סכום של 35 מיליון ש"ח מתקציב הקרן לקליטת חיילים משוחררים לשנת 2009.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 (להלן – **חוק קליטת חיילים**), הוקמה הקרן לקליטת חיילים משוחררים. בהתאם להוראות חוק קליטת חיילים, זכאי חייל משוחרר לקבלת מענק שיחרור וכן לפיקדון המיועד למספר מטרות מוגדרות, וביניהן: פתיחת עסק, רכישת דירה ולימודים. בנוסף, הוקמה בחוק קליטת חיילים קרן לסיוע נוסף אשר מסייעת לחיילים משוחררים בלימודי מכינה ולימודי הנדסאים על בסיס סוציו אקונומי. סך הסכומים המוענקים מכוח חוק קליטת חיילים עומדים על כ- 1.3 מיליארד ש"ח בשנה.

בשנת 2000 תוקן חוק קליטת חיילים משוחררים כך שנוצרה דיפרנציאציה בין הסכומים שמוענקים ללוחמים תומכי לחימה וחיילים בתפקידים אחרים. עלות התיקון כאמור נאמדת בכ- 170 מיליוני ש"ח בשנה.

במהלך השנים האחרונות כלל תקציבי הממשלה הופחתו, ובכלל זה תקציבי תמיכות לתשלומי העברה. עם זאת, לא בוצעה כל הפחתה בהיקף הסכומים שנקבעו בחוק קליטת חיילים.

בהקשר זה יצוין כי בשנים האחרונות הביצוע בתקציב הקרן לסיוע נוסף עמד על כ- 45%, זאת לאור ירידה בניצול ההטבות ע"י החיילים המשוחררים.

במסגרת ההתאמות בתקציב המדינה לשנת 2008 מוצע לבצע את השינויים המפורטים להלן, אשר משמעותם נאמדת בהפחתה של כ- 35 מיליון ש"ח בתקציב הקרן לשנת 2009

1. בשנת 2009 יופחת באופן חד פעמי תקציב הקרן לסיוע נוסף בסכום של 35 מיליון ש"ח;
2. ביטול העברת עודפים משנה לשנה.

ההיבט המשפטי

תיקון חוק קליטת חיילים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

משרדים מינהליים

משרד ראש הממשלה

מחליטים

להפחית את התקציב המיועד לפרויקטים ולפעולות שונות בתקציב משרד ראש הממשלה בשנת הכספים 2010 בסכום של 120 מיליוני ש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

עקב הצורך בהפחתות תקציב המדינה וביצוע חלקי של התקציבים בשנים האחרונות, מוצע להפחית את תקציב משרד ראש הממשלה ב-120 מיליון ש"ח, על ידי הפחתת השתתפות המדינה בפרויקטים האמורים.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין

ההיבט המשפטי

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 1936 מיום 8/7/2007

החלטת ועדת השרים לענייני קליטה, עליה ותפוצות ע/2 מיום 6/2/2008

החלטת ממשלה 4090 מיום 9/8/2005

הגבלת השכר בסנגוריה הציבורית ובסיוע המשפטי

מחליטים

להורות לשר המשפטים לתקן את תקנות הסניגוריה הציבורית (שכר טרחה לסניגורים ציבוריים), התשנ"ו-1996 ואת תקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973 כך שסך הוצאות שכר הטרחה שמקבלים סניגורים ציבוריים שאינם עובדי לשכת הסניגוריה הציבורית ומי שנתמנו ליתן שירותים משפטיים למבקש סיוע משפטי, השנתיות יופחתו ב- 10%.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

תעריפי שכר טרחה לסנגורים ציבוריים אשר אינם עובדי הסנגוריה הציבורית ושל נותני שירותים משפטיים למבקש סיוע משפטי (להלן - סנגורים) נקבעים בתקנות הסנגוריה הציבורית (שכר טרחה לסנגורים ציבוריים), התשנ"ו-1996 ובתקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973, בהתאמה. תעריפי שכר הטרחה כאמור נקבעים בהתייעצות עם לשכת עורכי הדין, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ומתעדכנים אחת לשנה בהתאם למדד המחירים לצרכן. בשנים האחרונות, עלה היקף השירות המשפטי הניתן על ידי סנגורים, וכפועל יוצר מכך עלה התקציב המיועד לכך בכ-50 מיליוני ש"ח בשנת 2000 עד ל-135 מיליוני ש"ח בשנת 2009, המהווה גידול של כ-170%.

השפעות המשבר בכלכלת העולם על כלכלת ישראל, מחייבת צמצום נרחב בהוצאות הממשלה. במסגרת הצמצום האמור, מוצע להפחית את סך ההוצאות תעריפי הוצאות שכר טרחה של הסנגורים הציבוריים שאינם עובדי לשכת הסנגוריה הציבורית ושל מי שנתמנו ליתן שירותים משפטיים למבקש סיוע משפטי, כל אחד מהם, ב-10%.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
לא רלוונטי

ההיבט המשפטי

תיקון תקנות הסניגוריה הציבורית (שכר טרחה לסניגורים ציבוריים), התשנ"ו-1996 ותקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973, כאמור בגוף ההחלטה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין

מקרו

צמצום הוצאות במגזר הציבורי

מחליטים

1. להנחות את נציב שירות המדינה, המנהלים הכלליים ומנהלי יחידות הסמך במשרדי הממשלה כמפורט להלן:
  - א. לצמצם בשיעור של 25% את כלל הוצאות הנסיעה והשהייה בחוץ לארץ בכל אחת משנות התקציב 2009 ו-2010.
  - ב. כל הנסיעות של עובד מדינה הנוסע בתפקיד לחו"ל, בטיסות שמשכן אינו עולה על 6 שעות, תהיינה במחלקת תיירות. ליעדים שמשך הטיסה אליהם עולה על 6 שעות, תותר טיסה במחלקת עסקים למנכ"לים ומקביליהם בלבד. החשב הכללי יפרסם כללים ליישום ההחלטה.
2. להנחות את ראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל, המפקח הכללי של משטרת ישראל, נציב שירות בתי הסוהר, ראש שירות הביטחון הכללי וראש המוסד לפעול בהתאם לאמור בסעיף 1.
3. אין בהחלטה זו כדי לפגוע בזכויות עובדים הנובעות מהסכמים קיבוציים או סיכומים קיימים.
4. להטיל על הממונה על השכר בתאום עם אגף תקציבים, שר הפנים, מנהל רשות החברות, הועדה לתכנון ותקצוב ובמידת הצורך גורמים נוספים לפעול ליישום המדיניות המפורטת בהחלטה זו גם בגופים מתוקצבים ובגופים נתמכים, כמשמעותם בפרק ד' בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

במסגרת הצעת החלטה זו, מצומצמת ההוצאה על טיסות בשירות המדינה – מוצע לצמצם את היקף ההוצאה על טיסות, את היקף ההוצאה על שהיה בחו"ל, וכן לקבוע כי פרט לדרג מנכ"לי משרדי ממשלה, שאר הטיסות לחו"ל תהיינה במחלקת תיירות.

הצעת החלטה המפורטת לעיל נוגעת בעיקרה לשינויים שהינם בסמכות המעסיק וזאת במטרה להימנע מפגיעה ביחסי העבודה. יש לציין כי השינויים המוצעים לעיל אינם פוגעים בהיקף השירותים המסופקים לאזרח וברמתם.

העלות התקציבית שעשויה להיחסך מביצוע החלטה לעיל מוערכת בכ-8 מלש"ח.

מוצע כי השינויים המפורטים לעיל יחולו על כל המגזר הציבורי, לרבות כוחות הביטחון והגופים המתוקצבים והנתמכים, כהגדרתם בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
לא רלוונטי

מסים

מחליטים

ייעול הקצאת נקודות זיכוי במס הכנסה ומניעת כפל הטבה

1. לתקן את פקודת מס הכנסה, כך שהחל מ-1 בינואר 2010:
  - א. תבוטל מחצית נקודת הזיכוי במס על הכנסה מיגיעה אישית הניתנת לאישה.
  - ב. תינתן, בנוסף לנקודת הזיכוי במס על הכנסה מיגיעה אישית הניתנת בעד ילדים, נקודת זיכוי נוספת בעד כל ילד, משנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס בה מלאו לו 8 שנים.
2. לתקן את פקודת מס הכנסה כך שייקבע בה מפורשות כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו בניכוי הוצאות שהוצאו לשם טיפול או השגחה על ילדו או על קרוב אחר שלו, לרבות קרוב נטול יכולת, לא יותרו בניכוי הוצאות שהוצאו לשם הגעה למקום העבודה וחזרה ממנו, וכן לא יותרו בניכוי כיוצא באלה הוצאות שאינן משתלבות בתהליכו ובמבנהו הטבעי של העסק ואינן מהוות חלק בתהליך הפקת ההכנסה; לענין זה, "קרוב נטול יכולת" – כמשמעותו בסעיפים 44 ו-45 לפקודה.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

ייעול בהקצאת נקודות הזיכוי והבהרה בדבר איסור בניכוי לגבי הוצאות מסוימות.

1. עידוד תעסוקת נשים באמצעות מערכת המס אינו מתחשב בגיל הילדים ובחשיבות של עידוד אמהות לילדים צעירים לצאת לעבודה. על מנת לייעל את הקצאת המשאבים הקיימת במערכת המס לטובת עידוד תעסוקת אמהות לילדים צעירים, מוצע לבטל את מחצית נקודת הזיכוי ממס הניתנת לנשים, ובמקביל לקבוע כי תינתן נקודת זיכוי נוספת בעד כל ילד, משנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס בה מלאו לו 8 שנים. ביטול מחצית נקודת הזיכוי לכלל הנשים הנו מוצדק שכן, לאישה ללא ילדים אין חסם כלשהו מפני יציאה לעבודה, בהשוואה לגבר. כמו כן, אישה ללא ילדים הסמוכים על שולחנה, איננה נושאת בהוצאה נוספת על מנת לצאת לעבודה, להבדיל מאם לילדים קטנים. יצוין כי בעולם לא מקובל ליצור העדפה במערכת המס על בסיס מגדר. מוצע כי התיקונים האמורים יחולו לגבי הכנסה מיגיעה אישית שתופק החל מיום 1 בינואר 2010.
2. במסגרת התיקון, מוצע לקבוע מפורשות בפקודה כי לא יותרו בניכוי הוצאות שהוצאו לשם השגחה או לשם טיפול בילד או בקרוב משפחה אחר, וזאת על מנת להימנע מיצירת כפילות בהטבה שכבר ניתנת בצורה של נקודות זיכוי. כמו כן, מאותם השיקולים, יש לקבוע תיקון מבהיר בנוגע להוצאות הנסיעה לעבודה ובחזרה הביתה, שכן, בין היתר, גם בגין הוצאה זו נקבע כי כל עובד יקבל באופן נורמטיבי רבע נקודת זיכוי, וכן כי לא יותרו בניכוי כיוצא באלה הוצאות שאינן משתלבות בתהליכו ובמבנהו הטבעי של העסק ואינן מהוות חלק בתהליך הפקת ההכנסה. יובהר כי לאורך שנים נבנתה מדיניות המסים כך שהוצאות מהסוגים שנמנו לעיל, לא הותרו בניכוי, ובמקום זאת נקבע הסדר חלופי של נקודות זיכוי שלא רק שהוא נוח ופשוט מבחינה תפעולית, אלא שהוא פרוגרסיבי יותר מבחינת ההשפעה על חלוקת ההכנסות. עם זאת, ועל אף מדיניות המסים שנבנתה על בסיסה של ההנחה כי ההוצאות האמורות אינן מותרות, בין היתר, מהטעם שכל אחת מהן אינה משתלבת בתהליכו ובמבנהו הטבעי של העסק ואינה מהווה חלק בתהליך זה עצמו (להלן: מבחן האינצידנטליות), קבע בית המשפט העליון ביום 30.4.09 בעניינה של ורד פרי (ע"א 4243/08), כי בהיעדר הוראת חוק המתייחסת באופן ספציפי לאפשרות ניכוי הוצאות השגחה על ילדים, הוצאה זו מותרת בניכוי מכוח הוראת סעיף 17 לפקודה, וכי יש לדרוש רק זיקה ממשית וישירה בין ההוצאה לבין ייצור ההכנסה כתנאי להתרתה של ההוצאה בניכוי; בענין זה קבע בית המשפט העליון כי מבחן האינצידנטליות, בהקשר זה, ראוי שיהווה מבחן-עזר בלבד לזיהוין של הוצאות פירותיות בייצור הכנסה. בית המשפט העליון קבע כי מועד תחולתה של פסיקתו הינו פרוספקטיבי, החל משנת המס שתחילתה בחודש ינואר 2010; בית המשפט הטעים כי הפירוש שניתן על ידו להוראת סעיף 17 לפקודה מביא לשינוי, הלכה למעשה, של הדרך שבה נקטה רשות המסים כלפי הנישומים במשך

שנים ארוכות, וכי קיים צורך חזק להגן על אינטרס ההסתמכות שיצרה ההלכה הישנה. במסגרת פסק הדין הטעים בית המשפט העליון כי "מאליו יובן כי אם סבור המחוקק היום כי יש להתיר בניכוי הוצאה שאינה מותרת או כי יש לאסור בניכוי הוצאה מותרת, ביכולתו ובסמכותו מלאות לעגן זאת בחקיקה מפורשת", ש"כל שפסקנו היום הוא שבהיעדר חקיקה קמה על-פי דין חובת ניכוי. המחוקק יוכל להחליט אחרת – וככל שלא עשה כן אין אנו אלא מצהירים על המצב הקיים" וש"אין אנו באים להחליף את המחוקק או את הרשות המבצעת ביצירת הסדרים שנועדו לעודד נשים להיכנס לשוק העבודה. בסמכותו של המחוקק גם לקבוע כי הוצאה מסויימת המשמשת בייצור הכנסה אינה מותרת בניכוי."

לאור פסיקתו האמורה של בית המשפט העליון, מטעמים של צדק חלוקתי וקיומו של הסדר חלופי וכן מטעמים תקציביים כבדי משקל, מוצע לקבוע מפורשות בפקודת מס הכנסה הוראת חוק הקובעת כי לא יותרו בניכוי הוצאות טיפול או השגחה על ילדים, והוצאות טיפול או השגחה על קרובים, לרבות נטולי יכולת, בנוסף, לאור אימוצו של "מבחן הזיקה הממשית והישירה בין הוצאת ההוצאה לבין ייצור הכנסה" על ידי בית המשפט מוצע להבהיר מפורשות כי גם הוצאות נסיעה למקום העבודה וממנו אינן מותרות בניכוי וכן כל הוצאה אחרת שאינה משתלבת בתהליכו ובמבנהו הטבעי של העסק ואינן מהווה חלק בתהליך הפקת הכנסה. יצוין כי ההשלכות התקציביות של התרת הוצאות אלה בניכוי, לצד אי ביטול נקודות הזיכוי המקבילות בחוק, שקולה בהיבט התקציבי ליישום הפחתות המס הקבועות בחוק לשנת המס 2010 (יחידים וחברות גם יחד). השלכה תקציבית:

- א. השינויים בהקצאת נקודות הזיכוי במס הכנסה צפויים בקירוב להיות מאוזנים תקציבית כך שהירידה בהכנסות ממסים כתוצאה מתוספת נקודות הזיכוי בגין ילדים עד גיל 8 המוערכת בקרוב לחצי מיליארד ש"ח תמומן ע"י ביטול חצי נקודת זיכוי במס לאישה.
- ב. בנוגע לאי התרה בניכוי של הוצאות השגחה והוצאות נסיעה למקום העבודה וממנו יובהר כי עד היום לא הותרו הוצאות אלה בניכוי ולפיכך התיקון לא יביא לתוספת הכנסות ביחס למצב הנוכחי (שנת המס 2009). עם זאת, אי ביצוע התיקון המבהיר בנוגע להוצאות אלה יוצר פתח להקטנת ההכנסה החייבת יחד עם קבלת נקודות הזיכוי, ועלולות להיות לכך השלכות תקציביות חמורות ביותר: בסעיף ההשגחה על ילדים בלבד מוערך אובדן ההכנסות ממס הכנסה בכ-2.5 מיליארדי ש"ח לשנה כולל דמי ביטוח לאומי ומס בריאות, כאשר בצירוף הוצאות הנסיעה אובדן ההכנסות ממסים עלול להגיע ל-6.5 עד 7.1 מיליארדי ש"ח.

מס הכנסה שלילי

מחליטים

לתקן את החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), התשס"ח-2007, ולקבוע בו, כי בכל שנת מס, ישולם המענק בעד חודשי עבודה בפועל בשנת המס שקדמה לה, רק לעובדים שהינם תושבי האזורים בהם פועלת תכנית אורות לתעסוקה, עבור החודשים בהם היו תושבי אזורים אלה.

דברי הסבר

רקע כללי נתונים כלכליים ותקציב

לאור המשבר הכלכלי ועל מנת לעמוד ביעדי התקציב, מוצע כי תכנית מס הכנסה שלילי תמשיך להיות מופעלת רק לגבי עובדים שהינם תושבים באזורים בהם פועלת תכנית אורות לתעסוקה. לפיכך, עם פריסתה הארצית של תכנית אורות לתעסוקה תופעל גם תכנית מס הכנסה שלילי במתכונת כלל ארצית.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

ההיבט המשפטי

תיקון החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), התשס"ח-2007.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 1134 מיום 4.2.2007 שעניינה תכנית המסים הרב-שנתית.

עמידה במסגרת התקציב שנקבעה לשנים 2009 ו-2010

מחליטים

1. להפחית את בסיס תקציבי משרדי הממשלה לשנת הכספים 2009 בשיעור של 2% (כמפורט בטבלה המצורפת) ולהפחית את בסיס ההרשאה להתחייב בהתאם.
2. ההפחתה האמורה בסעיף 1 לעיל תבוצע על אף האמור בהחלטות ממשלה קודמות, ולפיכך תחול גם על תקציבים שהוקצו ליישום החלטות האמורות.
3. על אף האמור בסעיף 1 לא תבוצענה הפחתות בסעיפי תקציב שעניינם ביצוע חקיקה, בה מוגדרים סכומי או שיעורי התקציב שיש להקצות לשם יישומה, ובסעיפי תקציב שנועדו למילוי מחויבות חוזית של הממשלה לביצוע הוצאה (לרבות הסכמי שכר והסכמים אחרים ולמעט התחייבות להוציא הוצאה לפי תעריפים הקבועים בחוק).
4. בהתאם לאמור בסעיף 1 לעיל -
5. להטיל על שר הרווחה ועל שר האוצר להורות למוסד לביטוח לאומי, מתוקף סמכותם לפי סעיף 24(א) בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, להפחית 4.6 מיליוני ש"ח מבסיס התקציב המנהלי של המוסד לביטוח לאומי לשנת הכספים 2009.
6. להטיל על שר האוצר לפנות ליו"ר הכנסת ולמבקר המדינה בבקשה לפעול לצמצום הוצאות משרדיהם בבסיס שנת הכספים 2009, וזאת בהתייחס לשיעור ההפחתה האמור בסעיף 1 לעיל. להפחית את תקציב הכנסת ותקציב משרד מבקר המדינה לשנת הכספים 2009 בהתאם להחלטות שיתקבלו על ידם.

דברי הסבר

לצורך מימון תוספות תקציב הנובעות מההסכמים הקואליציוניים לכינון הממשלה ה-32 של מדינת ישראל בשנים 2009-2010, ולשם עמידה במסגרת התקציב שנקבעה לשנת 2009, בהתאם לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, תשנ"ב-1992, מוצע לקבוע כי תבוצע הפחתה רוחבית בשיעור של 2%.

סעיף	שם הסעיף	סכום ההפחתה באלפי ש"ח
01	נשיא המדינה	353
04	משרד ראש הממשלה	14,357
05	משרד האוצר	6,650
06	משרד הפנים	2,019
07	משרד לביטחון פנים	32,924
08	משרד המשפטים	8,390
09	משרד החוץ	8,382
10	מועצה לאומית לבטחון	295
13	הוצאות שונות	7,032
16	הוצאות חרום אזרחיות	2,068
17	תאום הפעולות בשטחים	309
18	רשויות מקומיות	71,803
19	מדע, תרבות וספורט	2,648
20	משרד החינוך	51,317
21	השכלה גבוהה	129,022
23	משרד הרווחה	1,061
24	משרד הבריאות	2,902
26	המשרד להגנת הסביבה	1,937
29	משרד הבינוי והשיכון	1,244
30	המשרד לקליטת העלייה	12,113
32	תמיכות שונות	2,230
33	משרד החקלאות	5,698
34	משרד התשתיות הלאומיות	462
36	התעשייה המסחר והתעסוקה	20,712
37	משרד התיירות	2,578
38	תמיכות בענפי משק	19,969
39	משרד התקשורת	283
40	משרד התחבורה	2,804
41	רשות ממשלתית למים וביוב	1,067
43	המרכז למיפוי ישראל	468
52	משטרה ובתי סוהר	7,502
53	בתי משפט	1,693
54	רשויות פיקוח	2,727
55	אוצר	885
56	נציבות שוויון זכויות	75
60	חינוך	7,330
67	בריאות	5,755
68	רשות האוכלוסין	1,788
70	שיכון	17,022
73	מפעלי מים	8,020
76	פיתוח התעשייה	1,363
78	תיירות	3,425
79	תחבורה	13,483
83	הוצאות פיתוח אחרות	16,757

הצעת תקציב המדינה לשנים 2009 ו-2010

מחליטים

1. להעמיד את תקציב המדינה נטו לשנים 2009 ו-2010 (להלן – תקציב הדו-שנתי) על סך של 640,294,901 אלפי ש"ח, באופן הבא:
  - א. לשנת הכספים 2009: סך של 313,838,255 אלפי ש"ח (לפני התאמות שהובאו להחלטת הממשלה בחוברת זו), בהתאם לבסיס התקציב המפורט בנספח המצורף.
  - ב. לשנת הכספים 2010: סך של 326,456,646 אלפי ש"ח (לפני התאמות שהובאו להחלטת הממשלה בחוברת זו), בהתאם לבסיס התקציב המפורט בנספח המצורף.
2. בהמשך להחלטת ממשלה מיום 25 במרץ 2003 לקבוע כי תימשך ההקפאה הנומינלית של תקציב המדינה. למען הסר ספק, לקבוע כי האמור לעיל יחול גם לעניין אי הפעלת מנגנוני ההצמדה הייחודיים הנהוגים במערכת הביטחון.
3. להסמיך את שר האוצר, על-דעת הממשלה -
  - א. להתאים את תקציבי המשרדים כפועל יוצא מהחלטות הממשלה שהתקבלו במסגרת דיוני התקציב לשנים 2009 ו-2010;
  - ב. לעדכן את סכומי התקציב לשנת הכספים 2010 למחירי שנת 2010;
  - ג. לקבוע את חלוקת סעיפי התקציב לתחומי פעולה ולתכניות, לרבות סכומי רזרבה לכל משרד, במסגרת הסכום הכולל שנקבע בסעיף של אותו משרד;
  - ד. לקבוע את סכום ההוצאה המותנית בהכנסה וחלוקתו לסעיפי התקציב;
  - ה. לקבוע את סכומי ההרשאה להתחייב בסעיפי התקציב;
  - ו. לקבוע את חלוקת שיא כח-אדם בסעיפי התקציב בהתאם לבסיס שיא כח-אדם לשנים 2009 ו-2010 המפורט בנספח המצורף;
  - ז. לאשר שינויים טכניים בתקציב ובחוק התקציב.
4. להטיל על שר האוצר להגיש לכנסת את הצעת-חוק התקציב לשנות הכספים 2009 ו-2010 לא יאוחר מיום כד' בסיוון התשס"ט (16.6.2009).

חקיקה ליישום החלטות

מחליטים

1. שר האוצר יכין ויגיש לוועדת שרים מיוחדת בראשות שר המשפטים, ובהשתתפות שר האוצר, שר הפנים, שר החקלאות ופיתוח הכפר, שר התשתיות הלאומיות, השר יולי אדלשטיין והשר יוסי פלד, הצעת-חוק שבה ייקבעו תיקוני החקיקה הנדרשים ליישום ההחלטות שנתקבלו, וכן הצעות חוק נוספות הנחוצות ליישום החלטות שנתקבלו ושלא ייכללו בחוק האמור. הצעות החוק כאמור, יופצו להערות המשרדים זמן סביר מראש.
2. להסמיך את ועדת השרים לאשר, על-דעת הממשלה, את נוסח הצעות החוק כאמור, שיוגשו לכנסת יחד עם הצעת-חוק התקציב לשנות הכספים 2009 ו-2010.
3. ההחלטות הנוגעות לעובדים יתבצעו בהתאם לכללי משפט העבודה ולהסכמים קיבוציים, באם ישנם. שר האוצר יהיה מוסמך לבצע את ההתאמות הדרושות. החלטות הנוגעות למשרתי קבע בצה"ל תתבצעה בהתאם לעקרונות העומדים בבסיס האמור בסעיף 4 שלהלן.
4. ההחלטות הנוגעות למשרתי הקבע, שוטרים, סוהרים ועובדי שב"כ ומוסד יישמו בסיכומים בין משרדיים בין משרד האוצר לבין הנהלת הגוף הרלבנטי. שר האוצר יהיה מוסמך לבצע את ההתאמות הדרושות. מחלוקות משפטיות יובאו להכרעת היועץ המשפטי לממשלה.
5. אם יובאו בפני וועדת השרים הערות משפטיות, שלדעת הוועדה או יו"ר הוועדה אינן מאפשרות ישום של החלטה מההחלטות הנ"ל, תובא אותה החלטה לדיון מחודש בממשלה.

תכנית תקציב רב-שנתית 2009-2011

מחליטים

1. לאשר את בסיס תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 2009 עד 2011 בהתאם למפורט בנספח המצורף.
2. להסמיך את שר האוצר להניח על שולחן הכנסת את תכנית התקציב הרב-שנתית, ביחד עם הצעת-חוק התקציב לשנות הכספים 2009 ו-2010, לאחר שתותאם להחלטות הממשלה בנוגע לבסיס התקציב לשנים 2009 ו-2010 ולהשלכותיהן על התקציב לשנת 2011, ולאחר שתעודכן למחירי שנת 2010.

תכנית תקציב רב שנתית (הוצאה נטו)

=====

באלפי ש"ח

בסיס שנת 2011	בסיס שנת 2010	בסיס שנת 2009	
325,163,834	318,373,647	313,307,255	סה"כ כללי
=====	=====	=====	=====
231,040,051	226,962,521	223,333,730	חלק א' : תקציב רגיל
94,123,783	91,411,126	89,973,525	חלק ב' : תקציב פיתוח וחשבון הון
231,040,051	226,962,521	223,333,730	חלק א' : תקציב רגיל
-----	-----	-----	-----
15,593,667	14,965,952	15,786,784	משרדי הממשלה
55,452,954	54,395,606	55,165,167	ביטחון ובטחון פנים
64,219,600	64,069,615	61,091,662	שירותי חברה ורשויות מקומיות
42,309,949	42,008,362	42,500,092	תשלומי העברה לפרטים
2,707,561	2,682,561	2,613,617	תמיכות במחירי מוצרים ושירותים
1,063,883	1,102,500	1,300,043	קליטת עליה
1,487,088	1,777,088	2,075,008	מענקי שיכון
2,266,924	2,127,884	1,920,654	עידוד המגזר העסקי
40,000,000	38,017,000	35,350,000	תשלום ריבית וסבסוד אשראי
5,938,425	5,815,953	5,530,703	זרבות
94,123,783	91,411,126	89,973,525	חלק ב' : תקציב פיתוח וחשבון הון
-----	-----	-----	-----
11,020,609	10,954,265	10,293,010	השקעות בתשתית
735,972	889,190	1,057,012	השקעות בשיכון
932,882	1,115,351	1,173,183	מתן אשראי למשכנתאות
1,734,320	1,684,320	1,684,320	מתן אשראי אחר והוצאות הון
79,700,000	76,768,000	75,766,000	תשלום חובות

הצעת חוק התקציב לשנות הכספים 2009 ו-2010

1. הגדרות – בחוק זה –
- “סעיף תקציב” – סכום או מספר שורות, הנקוב בשורת כותרת שסימנה קן כפול מקוטע;
- “תחום פעולה” – סכום או מספר משרות הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו נקודה;
- “תכנית” – סכום או מספר משרות הנקוב בשורה בלי סימון;
- “שנת הכספים 2009” – התקופה המתחילה ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009) והמסתיימת ביום י"ד בטבת התש"ע (31 בדצמבר 2009);
- “שנת הכספים 2010” – התקופה המתחילה ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010) והמסתיימת ביום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010);
- כל מונח אחר – כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה – 1985 (להלן – חוק יסודות התקציב).
2. תקציב ההוצאה וחלוקתו
הממשלה רשאית להוציא בשנת הכספים 2009 סכום של 313,307,255 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הראשון של התוספת הראשונה הנקרא “הוצאה”.
3. הממשלה רשאית להוציא בשנת הכספים 2010 סכום של 318,373,647 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור החמישי של התוספת הראשונה הנקרא “הוצאה”.
4. תקציב ההוצאות המותנית בהכנסה
בנוסף על כל הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיף 2, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 2009, כהוצאה מותנית בהכנסה, 14,309,041 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השני של התוספת הראשונה הנקרא “הוצאה מותנית בהכנסה”.
5. בנוסף על כל הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיף 3, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 2010, כהוצאה מותנית בהכנסה, 15,986,547 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השישי של התוספת הראשונה הנקרא “הוצאה מותנית בהכנסה”.
6. שיא כח – אדם
הממשלה רשאית בשנת הכספים 2009 למלא 60,566 משרות; חלוקת מספר זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הרביעי של התוספת הראשונה הנקרא “שיא כוח-אדם”.
7. הממשלה רשאית בשנת הכספים 2010 למלא 62,638 משרות; חלוקת מספר זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השמיני של התוספת הראשונה הנקרא “שיא כוח-אדם”.
8. תקציב מפעלים עסקיים
א. בנוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיפים 2 ו-4, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 2009 את הסכומים הנקובים בטור הראשון של החלק השני בתוספת השנייה (להלן – תקציב מפעלים עסקיים); חלוקת סכומים אלה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט באותו חלק.
ב. בנוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיפים 3 ו-5, רשאית

היא להוציא בשנת הכספים 2010 את הסכומים הנקובים בטור הרביעי של החלק השני בתוספת השנייה (להלן - תקציב מפעלים עסקיים); חלוקת סכומים אלה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט באותו חלק.

ג. בנוסף למספר המשרות שהממשלה רשאת למלא לפי סעיף 6, רשאת היא למלא בשנת הכספים 2009 18,865.5 משרות במפעלים העסקיים; חלוקת מספר זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השלישי של החלק השני של תקציב המפעלים העסקיים.

ד. בנוסף למספר המשרות שהממשלה רשאת למלא לפי סעיף 7, רשאת היא למלא בשנת הכספים 2010 19,094.5 משרות במפעלים העסקיים; חלוקת מספר זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השישי של החלק השני של תקציב המפעלים העסקיים.

ה. תחזית ההכנסות לכיסוי תקציב המפעלים העסקיים בשנת הכספים 2009 היא כמפורט בחלק הראשון של התוספת השנייה.

ו. תחזית ההכנסות לכיסוי תקציב המפעלים העסקיים בשנת הכספים 2010 היא כמפורט בחלק הראשון של התוספת השנייה.

7. תחילתו של החוק ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009)

תחילה

תקציב ההוצאה נטו לשנים 2009 ו-2010 *

באלפי ש"ח

בסיס התקציב לשנת הכספים 2010 במחירי תקציב 2009	בסיס התקציב לשנת הכספים 2009 במחירי תקציב 2009	
326,456,646	313,838,255	סך-הכל כללי
=====	=====	=====
234,729,325	223,778,535	חלק א': תקציב רגיל
91,727,321	90,059,720	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון
		חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל
234,729,325	223,778,535	חלק א': תקציב רגיל
-----	-----	-----
32,644,132	30,478,609	ממשל ומינהל
=====	=====	=====
39,029	38,434	1 נשיא המדינה
449,513	455,639	2 כנסת
93,612	93,612	3 חברי ממשלה
1,867,998	1,836,031	4 משרד ראש הממשלה
1,692,944	1,626,510	5 משרד האוצר
280,907	356,931	6 משרד הפנים
8,917,903	8,739,105	7 משרד לביטחון פנים
2,152,793	2,114,120	8 משרד המשפטים
1,443,768	1,424,310	9 משרד החוץ
29,043	29,477	10 מועצה לאומית לביטחון
234,840	219,518	11 משרד מבקר המדינה
11,102,562	10,491,562	12 גמלאות ופיצויים
2,928,520	1,695,252	13 הוצאות שונות
124,369	124,369	14 מימון מפלגות
		משרד המדע התרבות
817,921	801,981	19 והספורט
197,067	199,646	26 המשרד להגנת הסביבה
421,343	232,112	68 היחידה לעניין עובדים זרים
48,513,004	46,461,363	ביטחון
=====	=====	=====
48,225,709	46,237,216	15 משרד הביטחון
196,389	132,257	16 הוצאות תרומ אזוריות
90,906	91,890	17 תיאום הפעולה בשטחים
3,433,956	3,602,759	18 רשויות מקומיות
=====	=====	=====

* לפני ביצוע התאמות שהובאו להחלטת הממשלה בחוברת זו.

תקציב ההוצאה נטו לשנים 2009 ו-2010

באלפי ש"ח

בסיס התקציב לשנת הכספים 2010 במחירי תקציב 2009	בסיס התקציב לשנת הכספים 2009 במחירי תקציב 2009	
97,936,617	94,806,139	שירותי חברה
=====	=====	=====
32,009,623	30,872,492	20 משרד החינוך
6,743,547	6,557,508	21 השכלה גבוהה
4,148,269	3,960,488	23 משרד הרווחה
17,967,236	16,360,213	24 משרד הבריאות
27,852,425	28,037,265	27 העברות לביטוח לאומי
2,599,061	2,450,290	25 תגמולים לנכים
205,177	205,619	29 משרד הבינוי והשיכון
1,174,613	1,312,156	30 המשרד לקליטת עלייה
3,659,197	3,521,060	32 תמיכות שונות
1,569,514	1,520,975	46 חוק חיילים משוחררים
7,955	8,073	נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות 56
8,218,663	7,548,962	כלכלה ומשק
=====	=====	=====
685,211	661,361	משרד החקלאות ופיתוח הכפר 33
102,820	83,786	34 משרד התשתיות הלאומיות
147,927	147,927	35 הוועדה לאנרגיה אטומית
2,303,647	1,963,135	משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה 36
357,433	255,553	37 משרד התיירות
1,754,018	1,581,569	38 תמיכות בענפי משק
50,559	51,072	39 משרד התקשורת
349,986	345,377	40 משרד התחבורה
207,318	138,361	הרשות הממשלתית למים וביוב 41
2,017,088	2,075,008	42 מענקי בינוי ושיכון
71,528	71,380	43 המרכז למיפוי ישראל
171,128	174,433	54 רשויות פיקוח
=====	=====	44 סבסוד אשראי
38,017,000	35,350,000	45 תשלום ריבית ועמלות
=====	=====	=====
5,815,953	5,530,703	זרבות
=====	=====	=====
5,815,953	5,530,703	47 זרבה כללית

תקציב ההוצאה נטו לשנים 2009 ו-2010

באלפי ש"ח

בסיס התקציב לשנת הכספים 2010 במחירי תקציב 2009	בסיס התקציב לשנת הכספים 2009 במחירי תקציב 2009	
91,727,321	90,059,720	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון
-----	-----	-----
14,959,321	14,293,720	תקציב פיתוח
-----	-----	-----
572,962	573,042	השקעות בממשל ומינהל
=====	=====	=====
35,350	35,350	51 דיור ממשלתי
367,596	375,098	52 משטרה ובתי-סוהר
115,368	117,061	53 בתי-משפט
54,648	45,533	55 אוצר
3,083,796	3,092,535	השקעות בשירותי חברה
=====	=====	=====
582,696	590,026	60 חינוך
313,336	319,091	67 בריאות
2,187,764	2,183,418	70 שיכון
11,302,563	10,628,143	השקעות בענפי משק
=====	=====	=====
1,184,205	950,578	73 מפעלי מים
66,794	68,157	76 פיתוח תעשייה
170,817	172,742	78 תיירות
7,004,079	6,507,477	79 פיתוח תחבורה
2,876,668	2,929,189	83 הוצאות פיתוח שונות
76,768,000	75,766,000	84 תשלום חובות
-----	-----	-----
		חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל
		-----
		99 ריבית לבנק ישראל
		99 קרן לבנק ישראל

הצעת תקציב המפעלים העסקיים לשנת הכספים 2009

=====

באלפי ש"ח

שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הכנסה הוצאה	ריכוז התוספת השנייה
		10,748,209	סך-הכל הכנסות
		=====	=====
		378,198	89 מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר
		6,438,011	94 בתי חולים ממשלתיים
		32,000	95 נמל יפו ונמל חדרה
		3,900,000	98 מינהל מקרקעי ישראל
18,865.50	1,280,000	10,748,209	סך-הכל הוצאות
=====	=====	=====	=====
100.0		378,198	89 מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר
18303.5		6,438,011	94 בתי חולים ממשלתיים
5.0		32,000	95 נמל יפו ונמל חדרה
457.0	1,280,000	3,900,000	98 מינהל מקרקעי ישראל

הצעת תקציב המפעלים העסקיים לשנת הכספים 2010

=====

באלפי ש"ח

שיא כח אדם	הרשאה להתחייב	הכנסה הוצאה	ריכוז התוספת השנייה
		10,691,229	סך-הכל הכנסות
		=====	=====
		378,198	89 מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר
		6,481,031	94 בתי חולים ממשלתיים
		32,000	95 נמל יפו ונמל חדרה
		3,800,000	98 מינהל מקרקעי ישראל
19,094.50	1,280,000	10,691,229	סך-הכל הוצאות
=====	=====	=====	=====
99.0		378,198	89 מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר
18538.5		6,481,031	94 בתי חולים ממשלתיים
5.0		32,000	95 נמל יפו ונמל חדרה
452.0	1,280,000	3,800,000	98 מינהל מקרקעי ישראל

שיא כוח-אדם בשנים 2009 ו-2010

=====

בסיס התקציב לשנת הכספים 2010	בסיס התקציב לשנת הכספים 2009	
81,732.5 =====	79,431.5 =====	סך-הכול כללי =====
62,638.0 -----	60,566.0 -----	סך-הכל משרדי ממשלה -----
39.5	39.5	1 נשיא המדינה
520.0	525.0	2 הכנסת
865.0	874.0	4 משרד ראש הממשלה
5,156.5	5,052.5	5 משרד האוצר
471.0	460.0	6 משרד הפנים
27,299.0	26,754.0	7 המשרד לביטחון פנים
4,078.5	3,985.5	8 משרד המשפטים
1,030.0	1,026.0	9 משרד החוץ
1.0	1.0	10 מועצה לאומית לביטחון
562.0	545.0	11 משרד מבקר המדינה *
1,760.0	1,760.0	15 משרד הביטחון
12.0	12.0	16 הוצאות חירום אזרחיות
153.0	150.0	17 תיאום הפעולה בשטחים
70.5	71.5	19 משרד המדע התרבות והספורט
1,950.0	1,961.0	20 משרד החינוך
2,411.0	2,362.0	23 משרד הרווחה
9,019.0	8,794.0	24 משרד הבריאות
56.0	57.0	25 תגמולים לנכים
238.0	240.0	26 המשרד להגנת הסביבה
549.0	546.0	29 משרד הבינוי השיכון
343.5	346.5	30 משרד לקליטת העלייה
1,133.0	1,144.0	33 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
317.0	165.0	34 משרד התשתיות הלאומיות
1,557.5	1,577.5	36 משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
134.5	139.5	37 משרד התיירות
84.0	85.0	39 משרד התקשורת
524.0	528.0	40 משרד התחבורה
90.5	91.5	41 רשות ממשלתית למים וביוב
249.5	249.5	43 המרכז למיפוי ישראל
22.0	22.0	46 חוק חיילים משוחררים
21.0	21.0	54 רשויות פיקוח
7.0	7.0	56 נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
1,193.5	473.5	68 היחידה לעניין העובדים הזרים
720.0	500.0	47 רזרבה כללית
		* תקציב מבקר המדינה אינו מובא לאישור הכנסת אלא לידיעה בלבד

שיא כוח-אדם בשנים 2009 ו-2010

=====

בסיס התקציב לשנת הכספים 2010	בסיס התקציב לשנת הכספים 2009	
19,094.5	18,865.5	סך-הכל מפעלים עסקיים
-----	-----	
99.0	100.0	מפעלי משרד ראש הממשלה
18,538.5	18,303.5	89 ומשרד האוצר
5.0	5.0	94 בתי חולים ממשלתיים
452.0	457.0	95 נמל יפו ונמל חדרה
		98 מינהל מקרקעי ישראל